

FD

**HRVATSKO
POGREBNO
DRUŠTVO
U SARAJEVU**

1921 — 1991.

PETAR ZELENKA, jedan od inicijatora i prvi predsjednik Društva

LIJEPA NAŠA

*Lijepa naša domovino,
Oj junačka zemljo mila,
Stare slave djedovino,
da bi vazda sretna bila!*

*Mila, kano si nam slavna,
Mila si nam ti jedina,
Mila, kuda si nam ravna,
Mila, kuda si planina!*

*Teci Dravo, Savo teci,
Nit ti Dunav, silu gubi,
Sinje more svijetu reci
Da svoj narod Hrvat ljubi.*

*Dok mu njive sunce grije,
Dok mu hrašće bura vije,
Dok mu mrtve grobak krije,
Dok mu živo srce bije!*

**HRVATSKO POGREBNO DRUŠTVO
U SARAJEVU**

**MONOGRAFIJA U POVODU
70. OBLJETNICE DJELOVANJA
1921—1991.**

Izdalo:
Hrvatsko pogrebno društvo u Sarajevu

Pripremili:
Florijan Brodić
Srećko Katavić
Mato Matijić
Karlo Škec

Sarajevo, 1991.

BEZ LJUBAVI ZA BUDUĆNOST
SVA JE POVIJEST MRTVA

S. S. Kranjčević

PREDGOVOR

Jubilarnu 70. obljetnicu Hrvatskog pogrebnog društva u Sarajevu obilježavamo skromno, kao što su to i prethodne generacije našeg društva činile. Razlozi leže u stavu Odbora da se društvena sredstva čuvaju i isključivo namjenski troše. Izdavanje ove monografije, kojom želimo upoznati članstvo i prijatelje Društva sa osnivanjem, razvojem i djelovanjem Društva za proteklih 70 godina realizirano je uz materijalnu podršku sponzora, na čemu im se u ime članova i odbornika toplo zahvaljujemo.

Kao radni materijal koristili smo spomen-kalendar Društva izdat 1956. godine, u povodu 35 godišnjice opstanka. Također smo se koristili izvještajima i zapisnicima sa godišnjih skupština Društva, jer se radi o izvornim materijalima koji realno prikazuju djelatnost Društva.

Čitajući ovu monografiju pada u oči da je Hrvatsko pogrebno društvo imalo u toku svog djelovanja čitav niz poteškoća i problema s kojima se trebalo boriti. Trebalo ga je provesti kroz veoma teška razdoblja da bi se održalo, i to ne samo održalo nego i napredovalo, kako bi svoj zadatak radi kojeg je osnovano u cijelosti ispunilo.

Da bi se to postiglo, zasluga je ne samo odbora koji su rukovodili Društvom kroz proteklih 70 godina nego i svih njegovih članova koji su u svakoj prilici doprinosili nadasve humanoj i plemenitoj djelatnosti Društva.

Njima, kao i svim današnjim prijateljima ovog Društva, posvećujemo ovu monografiju.

**RIMOKATOLIČKI KALENDAR
ZA PRESTUPNU 1992. GODINU**

Dani		SIJEČANJ • JANUAR
S	1	NOVA GODINA — Marija Bogorodica
Č	2	Grgur Naz., Bazilije Veliki
P	3	Anastazija, Genoveva
S	4	Andela Fol., Borislava, Boris
N	5	2. n. po Bož. Emilijan, Miljenko, Mile
P	6	BOGOJAVLJENJE — Sveta Tri Kralja
U	7	Rajmund, Zorislav
S	8	Severin, Teofil, Strahimir
Č	9	Julijan, Miodrag, Živko
P	10	Vilim, Dobroslav, Agaton
S	11	Honorat, Neven, Častislav
N	12	Krštenje Isusovo, Ernest, Tatjana, Živana
P	13	Hilarije, Radovan, Veseljko
U	14	Feliks, Srećko
S	15	Pavao, Pustinjak, Mavro
Č	16	Bernard, Marcel, Oton
P	17	Antun Pustinjak, Lavoslav
S	18	Liberata, Margarita, Biserka
N	19	2. n. kroz g., Mario, Ljiljana
P	20	Fabijan i Sebastijan
U	21	Agneza, Janja
S	22	Vinko, Irena
Č	23	Emercijana, Ema, Vilko
P	24	Franjo Saleški, Bogoslav
S	25	Obraćanje sv. Pavla
N	26	3. n. kroz g., Timotej i Tit
P	27	Andela Mer, Andelka, Julijan
U	28	Toma A., Manfred
S	29	Valerije, Zdeslav
Č	30	Hijacinta, Martina, Gordana
P	31	Ivan Bosco, Marcela, Bogomil

Dani		VELJAČA • FEBRUAR
S	1	Brigita, Severin
N	2	4. n. kroz g., Svijećnica
P	3	Blaž, Vlaho, Tripun
U	4	Andrija K., Veronika
S	5	Agata, Izidor
Č	6	Pavao Miki, Doroteja
P	7	Rikard, Držislav
S	8	Jeronim, Jerko, Mladen
N	9	5. n. kroz g., Zorislava, Apolonija
P	10	Skolastika, Hijacint
U	11	Gospa Lurdska, Mirjana
S	12	Damjan, Zvonimir
Č	13	Katarina R., Božidarka
P	14	Valentin, Zdravko
S	15	Vitomir, Georgija, Klaudije
N	16	6. n. kroz g., Julijana, Miljenko
P	17	Donat, Darko
U	18	Bernardica, Gizela
S	19	Konrad, Ratko
Č	20	Leon, Lav, Lea
P	21	Petar Dam., Damir, Eleonora
S	22	Katedra sv. Petra, Tvrtko
N	23	7. n. kroz g., Polikarp, Grozdan
P	24	Modesto, Goran, Ida
U	25	Donat, Hrvoje
S	26	Aleksandar, Branimir
Č	27	Gabrijel od Žalosne Gospe, Tugomil
P	28	Roman, Teofil, Bogoljub
S	29	Osvald

Dani		OŽUJAK • MART
N	1	8. n. kroz g., Hadrijan, Albin
P	2	Lucije, Ines, Čedo
U	3	Fridrik, Marin, Kamilo
S	4	Čista srijeda (Post i nemrs), Kazimir, Eugenija
Č	5	Euzebije, Teofil, Vedran
P	6	Marcijan, Zvezdana
S	7	Perpetua i Felicita
N	8	1. n. Korizme (Čista), Ivan od Boga, Boško
P	9	Franciska Rimska, Franka
U	10	Emil, Makarije, Krunoslav
S	11	Firmin, Tvrtko
Č	12	Teofan, Bernard, Budislav
P	13	Rozalija, Kristina
S	14	Matilda, Miljana
N	15	2. n. Korizme (Pačista), Longin, Veljko
P	16	Smiljan, Hrvoje, Herlbert
U	17	Patrik, Domagoj, Gertruda
S	18	Ćiril J., Eduard, Cvjetan
Č	19	JOSIP rad. Marijin
P	20	Dionizije, Vladislav, Vlatko
S	21	Serapijon, Vesna
N	22	3. n. Korizme (Bezimena), Oktavijan, Zakarija
P	23	Oton, Pelagija, Jasna
U	24	Latin, Simon, Javorka
S	25	Blagovijest, Navj. Marijino
Č	26	Emanuel, Tekla
P	27	Rupert, Lidija
S	28	Priska, Sonja, Nada
N	29	4. n. Korizme (Sredoposna), Bertold, Jona pr.
P	30	Kvirin, Zosim, Vlatko
U	31	Kornelije, Benjamin, Balbina

Dani		TRAVANJ • APRIL
S	1	Hugo b., Teodora mč.
Č	2	Franjo Paulski
P	3	Rikard b., Benedikt
S	4	Izidor b., Strahimir
N	5	5. n. Korizme (Gluha), Vinko F., Berislav
P	6	Siksto, Krescencija dj.
U	7	Albert, Alfrat
S	8	Alemka, Dionizije
Č	9	Marija K., Sedam srij. djevice
P	10	Ezekije pr., Polonije, Makarije
S	11	Stanislav, Stanko, Izak
N	12	Cvjetnica, Julije, Damjan
P	13	Martin, Ida
U	14	Valerijan, Maksim
S	15	Anastazija, Stošija
Č	16	Veliki četvrtak
P	17	Veliki petak
S	18	Velika subota
N	19	USKRS, Vazam-Ema, Leo, Rastislav
P	20	Uskrsni pon., Marcijan, Teotim
U	21	Anzelmo, Fortunat
S	22	Soter i Kajo mč.
Č	23	Juraj, Đuro, Đurdica
P	24	Fidelis, Vjeran, Vjera
S	25	Marko evanđelist, Maroje
N	26	Bijela nedjelja, Kleto, Marcellin
P	27	Jakov Zadr., Ozana Kotor.
U	28	Pavao od Križa
S	29	Katarina Sijenska, Petar Chanel
Č	30	Pijo V. Josip Cotelengo, Marijan

Dani		SVIBANJ • MAJ
P	1	Josip Radnik, Jeremija
S	2	Atanazije, Eugen, Sigismund
N	3	3. vazm. nedj., Filip i Jakov ap., Mladen
P	4	Florijan, Cvjetko
U	5	Maksim, Anđelko
S	6	Dominik Savio
Č	7	Dujam, Dujka, Duje
P	8	Marija Posrednica, Marina
S	9	Mirna, Katarina
N	10	4. vazm., nedj., Gospa Trsatska, Izidor
P	11	Franjo Haleški, Mamerto
U	12	Leopold M., Pankracije
S	13	Andrija Foumet
Č	14	Matija ap., Bonifacije
P	15	Sofija, Izidor, Sonja
S	16	Ivan Nepomuk, Ubald, Nenad
N	17	5. vazm. nedj., Paškal, Bruno, Viktor
P	18	Venancije, Feliks, Srećko
U	19	Celestin, Rajko, Ivon
S	20	Marija Majka Crkve, Bernardin S.
Č	21	Andrija B., Dubravka
P	22	Helena, Renata, Roman
S	23	Deziderije, Eutihije, Željko
N	24	6. vazm. nedj., Marija pom., Božena
P	25	Beda Časni Grgur VII
U	26	Filip N., Zdenko
S	27	Augustin Cant.
Č	28	Uzašašće-Spasovdan, Ana M. P. German, Vilim
P	29	Večeslav, Ervin, Ervina
S	30	Ivana Arška, Ferdinand
N	31	7. vazm. nedj., Pohod Blažene Djevice Marije

Dani		LIPANJ • JUNI
P	1	Juvencije, Justin
U	2	Marcelin i Petar, Eugen
S	3	Karlo, Drago
Č	4	Kvirin Sisački, Kviro
P	5	Bonifacije, Valerija
S	6	Norbert, Neda
N	7	DUHOVI — Sabinijan, Robert
P	8	Duh. pon., Biserka
U	9	Efrem, Ranko
S	10	Margareta, Oliva
Č	11	Barnaba ap.
P	12	Ivan F., Nazarij, Bosiljko
S	13	Antun Padovanski, Antonija
N	14	Presveto Trojstvo, Matija ap., Bonifacije
P	15	Vid, Vida, Modest, Čedo
U	16	Franjo Regis., Gvido
S	17	Adolf, Gorazd
Č	18	TIJELOVO, Elizabeta
P	19	Julijana, Rajka, Bogdan
S	20	Naum Ohridski, Silverije
N	21	12. n. kroz g., Alojzije, Vjekoslav, Slavko
P	22	Paulin N., Ivan F.
U	23	Sidonija, Zdenka
S	24	Rod. Ivana Krstitelja
Č	25	Vilim, Henrik, Nada
P	26	Pres., Srce Isusovo
S	27	Bezgr. Srce Marijino, Ćiril Aleksa, Ladislav
N	28	13. n. kroz g., Irenej, Mirko, Dobroslav
P	29	Sv. Petar i Pavao ap., Krešimir
U	30	Rimski prvomuč.

Dani		SRPANJ • JULI
S	1	Šimun, Teodorik
Č	2	Oton Krescencij, Rastislav
P	3	Toma ap., Tomislav
S	4	Elizabeta Portugalska, Neven
N	5	14. n. kroz g., Ćiril i Metodije, Slaven
P	6	Marija Goretti, Bogomila
U	7	Klaudije, Vilibald, Vilko
S	8	Akvila i Priscila
Č	9	Kraljica Mira, Leticija, Veselka
P	10	Amalija, Ljubica, Vjerka
S	11	Benedikt opat. Dobroslava
N	12	15. n. kroz g., Mohor, Srećko, Mislav
P	13	Henrik, Hinko, Vladimir
U	14	Kamilo de L., Miroslav
S	15	Bonaventura, Bono
Č	16	Gospa Karmelska, Karmela
P	17	Letancije, Branimir, Dunja
S	18	Fridrik, Arnulf, Natko
N	19	16. n. kroz g., Martina, Zorislava
P	20	Ilija prorok, Ilko
U	21	Lovro B., Danijel
S	22	Marija Magdalena
Č	23	Apolinar, Brigita
P	24	Kristina, Mirjana
S	25	Jakov apostol. Kristofor
N	26	17. n. kroz g., Joakim i Ana, Joko
P	27	Klement Ohr., Natalija
U	28	Nazar. i Celzo, Inocent
S	29	Marta, Blaženka
Č	30	Petar K., Rufin, Anda
P	31	Ignacije Lojola, Vartoslav

Dani		KOLOVOZ • AUGUST
S	1	Alfonz Liguori, Vjera, Nada
N	2	18. n. kroz g., Gospa od Andela, Porciunkula
P	3	Augustin Kažotić, Lidija
U	4	Ivan Marija Vianney
S	5	Gospa Snježna
Č	6	Preobraženje Gospodinovo
P	7	Siksto papa, Kajetan
S	8	Dominik, Nedjeljko, Dinko
N	9	19. n. kroz g., Tvrtko, Roman, Julijan
P	10	Lovro, Laura, Zvezdana
U	11	Klara, Jasna, Jasminka
S	12	Hilarije, Veselko
Č	13	Poncije, Hipolit, Ivan B.
P	14	Maksimilijan K., Alfred
S	15	UZNESENJE MARIJINO, VEL. GOPA
N	16	20. n. kroz g., Roko, Stjepan, Ug., Krunoslav
P	17	Hijacint, Liberat, Miron
U	18	Jelena Križarica, Jelka
S	19	Ivan Eudes
Č	20	Bernard, Samuel, Branko
P	21	Pijo X, Hermogen, Donat
S	22	Marija Kraljica, Regina
N	23	21. n. kroz g., Ruža Limska, Ružica, Zdenko
P	24	Bartol ap., Bariša
U	25	Josip Kalasancijski
S	26	Rufin, Zefirin
Č	27	Monika, Časlav, Margarita
P	28	Augustin bisk., Zlatko
S	29	Glavosjek Ivana Krst., Ivanka
N	30	22. n. kroz g., Radoslava, Gaudencija
P	31	Rajmund, Rajko, Optat, Željko

Dani		RUJAN • SEPTEMBAR
U	1	Egidije, Konstancije
S	2	Maksim, Kalista
Č	3	Grgur vel., Budimir, Gordana
P	4	Ruža Vit., Dunja, Marcel
S	5	Lovro J., Blaženko
N	6	23. n. kroz g., Zaharija, Darko, Boris
P	7	Marko Križev. Regina, Blaženko
U	8	Rod. Mar. Mala Gospa
S	9	Petar Klaver, Srđan
Č	10	Nikola Tol., Pulherija
P	11	Proto i Hijacint, Miljenko
S	12	Ime Marijino, Marija
N	13	24. n. kroz g., Ivan Zlat., Zlatko, Ljubo
P	14	Uzvišenje sv. Križa, Višeslav
U	15	Žalosna Gospa
S	16	Kornelije i Ciprijan
Č	17	Rane sv. Franje, Robert Belarmin
P	18	Josip Kupertinski, Sanja, Irena
S	19	Januarije, Suzana, Željko
N	20	25. n. kroz g., Kandida, Svjetlana, Dionizije
P	21	Matej ap., Matko
U	22	Mauricije, Mavro
S	23	Lino papa, Tekla dj.
Č	24	Gerard, Miroslav, Marija Otk.
P	25	Aurelije, Zlatko, Kleofa
S	26	Kuzma i Damjan muč., Damir
N	27	26. n. kroz g., Vinko Paulski, Berislav
P	28	Vjenceslav, Večeslav
U	29	Mihael, Gabrijel
S	30	Jeronim, Jerko

Dani		LISTOPAD • OKTOBAR
Č	1	Terezija od Djeteta Isusa
P	2	Anđeli čuvari, Anđelka
S	3	Maksimilijan, Kandid
N	4	27. n. kroz g., Franjo Asiški, Franka
P	5	Placid, Flavijan, Miodrag
U	6	Bruno, Fides, Verica
S	7	BDM od Krunice
Č	8	Demetriј, Zvonimir
P	9	Dionizije i dr. muč., Ivan L.
S	10	Franjo Borg., Danijel
N	11	28. n. kroz g., Emilijan, German
P	12	Serafin, Maksimilijan
U	13	Eduard, Hugolin
S	14	Kalist, Krasna
Č	15	Terezija Avil., Rezika
P	16	Margareta M. Alacoque, Hedviga
S	17	Ignacije Antioh., Vatroslav
N	18	29. n. kroz g., Luka evanđelist, Svjetlovid
P	19	Pavao od Križa, Ivan B.
U	20	Vendelin, Irena
S	21	Uršula, Hilarije
Č	22	Marija Sal, Čedomil, Dražen
P	23	Ivan Kapistran. franjevac
S	24	Antun Marija Cl., Jaroslav
N	25	30. n. kroz g., Katarina Kotromanić, Darije
P	26	Demetrije, Dmitar, Zvonko
U	27	Sabina, Kontardo
S	28	Šimun i Juda Tadej
Č	29	Ida, Narcis, Darko
P	30	Alfonz Rodr., Marojko, Julije
S	31	Wolfgang, Vuk, Vukmir

Dani		STUDENI • NOVEMBAR
N	1	31. n. kroz g., SVI SVETI, Svetislav
P	2	Dušni dan, Duško
U	3	Martin Porres, Silvija
S	4	Karlo Boromejski
Č	5	Zakarija, Emerik, Mirko, Bertila
P	6	Leonard, Margita, Sever
S	7	Engelbert, Zdenka, Anđelko
N	8	32. n. kroz g., Gracije Kotor., Bogdan
P	9	Teodor, Roland
U	10	Leon V., Lav, Lavoslav
S	11	Martin, Davorin
Č	12	Jozafat, Emilijan, Aurelije
P	13	Stanislav K., Didak
S	14	Nikola Tavelić muč., Niko, Nikoleta
N	15	33. n. kroz g., Albert vel., Berto, Leopold
P	16	Margareta, Gertruda
U	17	Elizabeta ugar., Igor
S	18	Posv. b. Sv. Petra i Pavla
Č	19	Poncijan, Krispin, Severin
P	20	Feliks, Srećko, Edmund
S	21	Prikazenje Blažene Djevice Marije
N	22	Krist Kralj, — Cecilija, Dimitrij, Julijan
P	23	Kolumban, Milivoj, Klement
U	24	Krizogon, Krševan, Firmina
S	25	Kata, Kaja
Č	26	Leonard Port., Silvestar
P	27	Severin, Maksim, Velemir
S	28	Držišlav, Jakov, Sosten
N	29	1. nedj. Doš., Saturnin, Svjetlana
P	30	Andrija ap., Hrvoslav

Dani		PROSINAC • DECEMBAR
U	1	Egidiје, Natalija, Božena
S	2	Bibijana dj., Blanka
Č	3	Franjo Ksav. Klauđij
P	4	Barbara dj., Ivan Damašč.
S	5	Krispina, Savka, Dalmatin
N	6	2. nedj. Dop., Nikola, Niko, Vladimir
P	7	Ambrozije, Agaton, Dobroslav
U	8	BEZGR. ZAČ. MARIJINO
S	9	Valerija, Zdravka (Kvatre)
Č	10	Gospa Loretska, Julija
P	11	Danijel pror., Damir Sabin (Kvatre)
S	12	Ivana Franciska Chantal (Kvatre)
N	13	3. nedj. Doš., Lucija, Svjetlana, Iskra
P	14	Ivan od Križa, Krševan
U	15	Irenej, Kristina, Darija
S	16	Zorka, Albina
Č	17	Lazar, Olimpija, Florijan
P	18	Teotim, Dražen, Gracija
S	19	Tea, Božica, Urban
N	20	4. nedj. Doš., Patrij, Hrvatini, Tin
P	21	Petar Kanizije, Snježana
U	22	Honorat, Časlav, Zenon
S	23	Ivan Kentski
Č	24	Badnjak, Adam i Eva
P	25	BOŽIĆ, ROĐENJE ISUSOVO, Božidar
S	26	Stjepan prvomučenik, Krunoslav
N	27	Sv. Obitelj, Ivan ap. I ev, Janko
P	28	Nevina dječica, Nevenka
U	29	Toma Becket, David
S	30	Eugen, Trpimir
Č	31	Silvestar p., Silvija, Stara godina

70 GODINA HRVATSKOG POGREBNOG DRUŠTVA U SARAJEVU

Kada je 1956. godine objavljen Spomen-kalendar Hrvatskog ukopnog društva u Sarajevu, podnaslov je glasio: »Povodom tridesetpete godišnjice opstanka«.

Nije potreban osobit jezički senzibilitet da bi se primijetila krhka granica sa koje riječ opstanak zove da je pročitamo. S jedne strane ona upozorava na nestanak, prestanak, a s druge je izazov koji nudi život.

Bilo da je ova riječ upotrijebljena s punom sviješću o njenom delikatnom značenju, ili tek greškom, a znajući da je greška često odraz problema o kojemu ne namjeravamo govoriti ali koji je prisutan, ne odolijevamo da je pročitamo kao značajnu poruku.

U situacijama kada se u ljudskom životu nameće značaj onoga što se izražava riječju opstanak, mnogošta prijeti da se nastojanja tih ljudi poistovjete s nastojanjem bilo koje biljne ili životinjske vrste — to je borba za голу egzistenciju. U takvim je trenucima svijest o vlastitoj situaciji, svijest o vlastitoj ljudskoj potrebi i odluka o djelovanju ljudska privilegija i obaveza.

1921. godina, vrijeme u kojem je rođena inicijativa i u kojem počinje djelovati naše društvo — tada pod imenom Bratovština sv. Ante Padovanskog — upravo je označeno ovakvim teškoćama koje su upozoravale na pitanja osnovnih životnih potreba, samoga opstanka. Harale su bolesti, glad, vladala neimaština. Inicijatori, njih nekolicina nesebičnih građana, osjetili su to i pokrenuli akciju čiji se humani karakter potvrđuje evo punih sedamdeset godina.

Osnovni cilj osnivača bio je da se organiziraju tako da u trenutku smrti svoga člana mogu na sebe kao zajednicu preuzeti sahranu i snositi troškove koje ona iziskuje. Čvrsta uvjerenost u potrebu vlastitog djelovanja i neprestana okrenutost potrebama članova, a od početka do danas to su uglavnom slabostojeci građani,

vodila je stalnom pronalaženju novih načina na koje je moguće pomoći potrebitima. O dobroj volji svjedoči samopožrtvovani rad osnivača u vrijeme kada je upravo od neobaveznog doprinosa pojedinaca zavisio opstanak Društva. Prilozi dobrotvora, agitiranje po obiteljima, kontakti sa crkvenim i svjetovnim vlastima, prikupljanje članarine, nabavka inventara, ustupanje prostora za održavanje sastanaka ili skupština, briga o pokopu, priređivanje zadušnica — sve je to ulagano u Društvo u vrijeme kada je nedostajalo materijalnih dobara a ovakav rad bio neophodan da bi ono oživjelo i ojačalo.

Dobrovoljnost angažiranja, na kojoj i danas počiva rad odborâ Društva, unijela je kvalitet koji je u svim prilikama obnavljao vitalnost neophodnu da se prebrode sve poteškoće koje je vrijeme pred Društvo postavljalo. A njih je, od godina nakon prvog svjetskog rata, zatim kroz tragična zbivanja drugog, pa do danas, bilo mnogo. Zahvaljujući ovoj vitalnosti i poduzetnosti s kojom su ljudi raznih profesija okupljeni u istom nastojanju djelovali kroz rad odborâ, Društvo je stjecalo imovinu, održavalo je i u pogodnim prilikama povećavalo. Imovina Društva predstavljala je siguran fond kojim se štiti interes članova i koji je omogućavao da im se dio članarine vraća kroz najneposredniju pomoć u hrani, novcu i raznim povlasticama. Spisak socijalnih, dobrotvornih i kulturnih ustanova te raznih humanitarnih akcija kojima je Društvo dalo svoj doprinos dugačak je, a obuhvaća ustanove koje su davno ugašene kao i one koje i danas djeluju.

Koliki je obim usluga koje je Društvo pružalo članovima ilustrira podatak o 40.000 članova. Od 1921. godine do sada Društvo je organiziralo i snosilo troškove 12.530 sahrana. Osnovna djelatnost veže ga sa sličnim društvima u Sarajevu, kao što su »Božur«, »Bakije« i JP »Pokop«. Zajedničko im je i angažiranje u planiranju, uredenju i zaštiti grobalja, što je direktan doprinos gradu i svim njegovim stanovnicima.

S obzirom na ovo suvišno je govoriti koliko je Društvo svojom aktivnošću štitilo fondove društveno-političkih zajednica. Ipak, od njih je trpjelo gotovo maćehinski odnos. Nakon nacionalizacije imovine 1952. godine, poslovne prostorije Društva ostale su stiješnjene u prizemlju nekadašnjeg Društvenog doma, a gubitkom prihoda kojeg su donosile zgrade sa stanovima Društvo, tj.

njegovo članstvo, našlo se zakinuto i financijski i prostorno. Bez obzira na prosvjede tako je ostalo do danas.

Kada je 1978. godine »odozgo« odlučeno da se i tadašnji naziv Društva — Hrvatsko ukopno društvo — promijeni u Pogrebno društvo »Palma«, gorki apsurd što su ga u povijest Društva unosili dekreti bio je zaokružen. Nasilnost ove odluke bila je tim neshvatljivija što su slične promjene provedene samo među pogrebnim društvima u Sarajevu. Ovom odlukom je bez nacionalnog imena ostalo posljednje društvo koje je pod hrvatskim imenom djelovalo u ovom gradu. Ipak, ono je nastavilo djelovati, kao i do tada, u ime one ljudske potrebe koju nikakav dekret ne može poreći.

Jubilej sedamdesete godišnjice postojanja i djelovanja Hrvatskog pogrebnog društva bila je prilika da se Društvu vrati njegovo ime. I da se podsjeti kako su običaji u vezi sa smrću, ukopom i poštivanjem pokojnika, cijenjeni u svim vremenima i narodima svijeta, sa specifičnostima karakterističnim za pojedine narode, odraz kulture naroda koji ih njeguje.

Također je ovo prilika da se osvrnemo na rad Društva koje je svojim ciljevima i plemenitim djelovanjem ljudi koji su ga vodili, uspjelo uzmaknuti tamnoj strani riječi *opstanak* i ostvariti svoja humana nastojanja kao odgovor na izazov koji nudi život.

OSNIVAČI DRUŠTVA

Sjede s lijeva na desno: Nikola Milošević, Petar Zelenika, Josip Milošević stoje: Ivan Komljenović, Ivan Giljanović, Josip Svrzo

POČETAK RADA DRUŠTVA

Svaki rat sa sobom nosi osjetljive i teške posljedice. Naročito su one došle do izražaja nakon prvog svjetskog rata. Narod je oskudijevao i patio. Život je bio težak. Radničke nadnice bile su minimalne, vrijednost novca je padala. Da nevolja bude veća, pojavile se i redovni pratioci svakoga rata i neposrednog poslijeratnog perioda: pojaviše se bolesti, zaraze, epidemije. Umiralo se. A smrt ne pita pogada li moćnika ili siromaha. Za svakog vrijedi isti zakon. Ona, istina, u svakom domu ostavlja svoje prebolne tragove, ali siromašni građani podnijeti će smrtni slučaj još mučnije, jer je ovaj vezan i uz osjetne materijalne izdatke. Svatko, naime, bio bogat ili siromah, jednako želi da svoga pokojnika, na način dostojan čovjeka, otpremi na njegovo posljednje počivalište. A ovo košta.

Ti su momenti mnoge ljude u gradu navodili na razmišljanje kako da se to bolno pitanje riješi u sveopćoj krizi.

U to vrijeme, nekako u lipnju godine 1921. umre u gradu kao puki siromah čovjek koji je nekada živio u prilično sređenim prilikama.

O ovome se slučaju u gradu dosta govorilo, te je došlo do razgovora i u jednom društvancu u kome su bili Jozo Svrzo i Ivan Giljanović. Kasnije, kad se sastadoše s Petrom Zelenikom, Josipom i Nikolom Miloševićem i Ivanom Komljenovićem, povedoše opet o tome razgovor, u kome netko spomenu mostarsku Bratovštinu sv. Ante. Tada se izgleda rodila jedna ideja, kojoj je bilo suđeno da se ostvari i da kroz rad učini mnogo dobra svojim sugrađanima. Oni, dakle, odlučiliše povesti akciju da se u Sarajevu osnuje slično društvo, ali sa što većim i širim djelokrugom.

Da što bolje razrade plan, obratiše se mjesnim duhovnim vlastima da se s njima posavjetuju. Tu su pokretači naišli na potpuno razumijevanje i potporu, pa se živo i sa mnogo elana baciše na posao. Za prve sastanke pokretačkog odbora ustupi im hotelijer Ivan Perković besplatno jednu sobu u hotelu »Pošta«.

Izrada Pravila

Radi proučavanja osnovnih pitanja koja su bila u vezi sa osnivanjem pogrebnog društva i izradom Pravila, održano je više sastanaka. Najpreči posao bio je da se izrade i sastave Pravila. Kao osnov i uzor poslužiše im Pravila Bratovštine sv. Ante u Mostaru i Pogrebnog društva u Osijeku. U ovom radu je pokretačkom odboru mnogo pomogao Lovro Vlaho, koji je sredio Pravila.

Tada je u sarajevskim katoličkim obiteljima povedena živa agitacija, te je 15. kolovoza 1921. održan prvi pouzdanički sastanak u bašči hotela »Pošta«. Na ovom sastanku je pretrešen i primljen nacrt Pravila. Odlučeno je da se Pravila odmah predaju vlastima na odobrenje. Nadalje je donešen zaključak da svi prisutni povedu ozbiljnu agitaciju među svojim poznanicima i prijateljima za upis u novo društvo. Zaključeno je konačno da se 8. rujna 1921. godine sazove osnivačka skupština te da se o tome na vrijeme izvijesti Policijska direkcija.

Do skupštine se prijavilo oko 80 članova, što je za Sarajevo, u kome je živjelo nekoliko hiljada katoličkih obitelji, bilo veoma malo.

Pokretači nisu, međutim, klonuli duhom, pošto su bili svjesni da je vrlo teško oduševiti i zagrijati ljude za jednu novu ideju. Za to je potrebno mnogo strpljivoga rada, mnogo uvjeravanja i agitacije. Takav uporni i predani rad mora konačno dovesti do uspjeha. Pokretači, znajući to, nastavili su s radom ne popuštajući u svome oduševljenju, vjerujući tvrdo da će njihov poduhvat uspjeti.

Osnivačka skupština

8. rujna 1921. otvorio je Petar Zelenika osnivačku skupštinu u prostorijama Hrvatskog pjevačkog društva »Trebević«. Pozdravivši prisutne, obrazložio im je u kratkim crtama svrhu i ciljeve Pogrebnog društva. Ujedno je predložio da skupština

predsjedava Lovro Vlahe. Predsjednik Vlahe pozdravio je prisutne s nekoliko prigodnih riječi i zamolio ih da saslušaju Pravila.

Prema prihvaćenim Pravilima izabran je Upravni odbor od 10 članova i 5 zamjenika te Nadzorni odbor od 2 člana.

Na Skupštini su u prvi Upravni odbor jednoglasno izabrani građani: Petar Zelenika, posjednik, Mato Bekavac, nadžupnik, Mijo Ćosić, privatni službenik, Nikola Milošević, porezni ovrhovitelj, Mijo Grgić, bašmuktar, Ljubo Zovko, privatni činovnik, Josip Milošević, umirovljeni podvornik, Ivan Perković, svratištar, Mato Tomić, zvaničnik Stambenog ureda, Ivan Giljanović, parketar, Jozo Svrzo, limar, Ivan Komljenović, tipograf, Gustav Cvitković, mehaničarski obrtnik i Stjepan Župan, podvornik. Za revizore su izabrani Vitomir Zubac, bankovni činovnik i Anto Raguz, trgovac.

Tom prilikom darovali su Društvu za Potporni fond: Jozo Bilić krojač, 1.000 kruna, Hrvatska trgovačka banka u Sarajevu 500 kruna i Nikola Milošević, porezni ovrhovitelj, 600 kruna.

Tim je danom udaren temelj današnjem društvu, koje je tom prilikom dobilo ime Bratovština sv. Ante Padovanskog u Sarajevu.

Prva godina rada

Na prvoj odborskoj sjednici Odbor se konstituirao ovako: predsjednik Petar Zelenika, potpredsjednik Mato Bekavac, tajnik Mijo Ćosić, blagajnik Nikola Milošević, odbornici: Mijo Grgić, Ljubo Zovko, Josip Milošević, Ivan Perković, Mato Tomić, Ivan Giljanović, Jozo Svrzo, Ivan Komljenović, Gustav Cvitković i Stjepan Župan. Za revizore su izabrani, kao što smo već spomenuli, Vitomir Zubac i Ante Raguz.

Prva zadaća Društva bila je da organizira prikupljanje članarine. Ta dužnost pada tim teže jer je doba opće ekonomske depresije i financijske nestabilnosti. Poslijeratne poteškoće, minimalne plaće i sve ostale neprilike koje prate takvo doba uslovile su nemogućnost širokih slojeva za bilo kakve izdatke koji nisu vezani za svakodnevno uzdržavanje života. Nije se, dakle, mogao očekivati

brzi uspjeh i povjerenje u novoosnovano društvo. Pod takvim okolnostima, u kojima se trebalo boriti s mnogim zaprekama i teškoćama, započeo je s radom prvi odbor.

Iskustvo je nalagalo da se odmah imenuje upravitelj, koji bi primao članarinu i izvršavao sve zaključke Odbora, jer se od odbornika nije moglo očekivati da zbog rada u Društvu zanemaruju službu od koje žive. Stoga je na sjednici od 4. prosinca 1921. za upravitelja izabran Petar Zelenika, koji je i inače uživao veliko povjerenje kod članstva i stekao osobite zasluge pri osnivanju Društva. Kako je on, međutim, vršio i dužnost predsjednika, zahvalio se na toj časti. Na mjesto predsjednika stupio je privremeno, do redovite Glavne godišnje skupštine, Mijo Grgić.

Već se na prvim sjednicama raspravljalo o detaljima vezanim uz pokopavanje umrlih članova. Tako je zaključeno da se smrt člana Društva objavi osmrtnicama koje će se izvješavati na raskrscima i vidnim mjestima po gradu, a napose u najbližoj okolici pokojnikovog stana. Društvo će se pobrinuti za sve što je potrebno za pokop, dekorirati i ukrasiti sobu u kojoj pokojnik leži, prenijeti mrtvaca u dekoriranim mrtvačkim kolima na groblje. Pogrebu će prisustvovati odbornici i članovi, sprovod će biti oglašen zvonjenjem, priredit će se zadušnica i ostalo.

Kako Društvo nije imalo vlastitog inventara za sahranu preminulih članova, to je dužnost sahranjivanja privremeno predana Pogrebnom zavodu »Pietet«.

Prvi pokojnik koji je kao član Društva pokopan 21. listopada bio je Nikola Dražić. Ovom su sprovodu prisustvovali svi odbornici i brojno članstvo. Odbornici su nosili vijenac sa trakama kao posljednji pozdrav Društva svome članu.

Pošto pokojnik još nije bio stekao pravo na besplatan pokop, režijske troškove snosila je obitelj.

Ovaj prvi nastup pribavio je Društvu lijep broj novih članova i ono je moglo početi razvijati svoj rad onako kako to Pravila propisuju.

Tokom vremena postajali su smrtni slučajevi članova Društva sve češći, pa je Odbor počeo pomišljati na to da nabavi najpotrebnije i najnužnije rekvizite za pokop. Kako Društvo nije raspolagalo gotovinom, odlučeno je da se uzme mjenični zajam. U tu svrhu trebalo je 37.500 dinara. Najpovoljnije uvjete dala je

Hrvatska trgovačka obrtnička banka. Odbor je takođe smatrao potrebnim da se nabave dekorativna mrtvačka kola, i to u Ljubljani ili Mariboru.

Kako su se neki odbornici zahvalili na časti, uslijed preopтереćenosti svojim svakidašnjim poslovima, a ostali se nisu usudili primiti odgovornosti oko sklapanja zajma za kupnju inventara, sazvana je 5. ožujka 1922. godine I izvanredna skupština. Na toj skupštini, održanoj u svratištu »Pošta«, poslije dužeg raspravljanja odobreno je uzimanje spomenutog zajma za nabavku inventara u visini 37.500 dinara, a od kupnje mrtvačkih kola odustalo se zbog previsoke cijene.

Izvršena je potom dopuna Odbora, koji će upravljati Društvom do redovne glavne skupštine, a za predsjednika je izabran Mijo Grgić. Društvo u tom trenutku broji 240 članova. Prisutni mesarski obrtnik Ivan Posavac javlja se kao dobrotvor i prilaže svotu od 500 dinara.

Uslijed priliva članstva Odbor se morao pobrinuti za stalne društvene prostorije. Do tada se radilo u ustupljenim prostorijama. Bilo je neophodno za budući intenzivniji i nesmetan rad raspolagati vlastitim prostorijama. Usto se i inventar negdje morao smjestiti. Zauzimanjem odbornika Mate Tomića Društvo je dobilo prostorije u parteru kuće broj 9 u Ćukovića ulici.

U prvo vrijeme članarinu su ubirali podvornik i neki odbornici te su je predavali blagajniku. Kako je broj članova sve više rastao, pokazalo se da taj način ubiranja članarine više nije podesan. Stoga se odredilo vrijeme za uplaćivanje članarine u samim društvenim prostorijama.

Odbornik Jozo Svrzo je, uz saglasnost svih odbornika, nabavio inventar kod Pogrebnog zavoda u Mitrovici (J. Andradi), koji je tom prilikom darovao Društvu 500 dinara i time postao dobrotvorom. Inventar je procijenjen na 100.000 dinara i osiguran protiv požara kod Osiguravajućeg društva »Croatia«.

I. redovna godišnja skupština održana je 11. lipnja 1922. godine. Na toj skupštini doneseno je nekoliko odluka:

Društvo je dobilo zvaničan naziv: »Pogrebno društvo sv. Ante Padovanskog«;

Petar Zelenika izabran je za počasnog predsjednika;
Za predsjednika je izabran Mijo Grgić, bašmuktar;
Korekcija financijskog plana zbog zamjene kruna za
dinare;

Da se u slučaju smrti nekog člana na prostorije
Društva istakne crna zastava;

Osnovan je Potporni fond od dobrovoljnih priloga;
Prikupljanje dobrotvornih priloga treba naročito inten-
zivirati o Božiću;

U to vrijeme treba uručivati novčanu i drugu pomoć boles-
nim i siromašnim članovima;

Pravilima Društva treba posebno istaći društvenu, hu-
manu i socijalnu djelatnost;

Pokrajinska uprava za Bosnu i Hercegovinu odobrila je
izmjene i dopune Pravila Društva.

9. lipnja 1923. godine održana je II. redovna godišnja
skupština u bašči gostione vl. Franje Bakovića.

Broj članova popeo se na 1419;

Članarina je povećana na 10 dinara;

Za predsjednika Društva aklamacijom je izabran Ilija
Gašić, financijski nadsavjetnik, te članovi Upravnog i Nadzornog
odbora;

Rad sa strankama obavljat će se radnim danom od 16 do
19 sati, a nedjeljom i blagdanom od 9 do 12 sati. Pošto je broj članova
znatno porastao, odlučeno je da se otvori mjesto poslovođe sa punim
radnim vremenom.

9. rujna 1923. godine sazvana je II vanredna skupština.

10. prosinca 1923. godine održana je III. vanredna
skupština.

Skupštine su održane u prostorijama Hrvatskog pjevač-
kog društva »Trebević«, a u vezi rješavanja neodložnih problema i
nesporazuma u povodu tumačenja nekih paragrafa Pravila
Društva.

Zaključeno je da se u svim slučajevima ima odlučivati
glasanjem većine. Nakon tri mjeseca neplaćanja članarine član neće

biti brisan iz članstva ukoliko prethodno nije pismeno opomenut. Ovakva odluka pozitivno je protumačena kod članstva, što je za efekat imalo povećanje broja članova.

Andrija Kulier, nastavnik Trgovačke škole, izabran je za novog predsjednika.

Uvedena je nova kategorija za one članove koji su prilikom upisa prešli 60 godina života. Ovi članovi stiču pravo na besplatan pogreb tek nakon tri godine članstva.

Povodom te odluke sazvana je IV. izvanredna skupština, koja je održana u dvorani Samostana milosrdnih sestara, te su Pravila sa izmjenama i dopunama primljena bez veće diskusije.

U lipnju 1924. godine održana je III. redovna glavna godišnja skupština.

Registriran je osjetan porast članstva;

Razmatrana je ideja o kupovini ili izgradnji društvenog doma;

Molba Gradskom poglavarstvu da Društvu pokloni pogodnu lokaciju, ili pomogne u bilo kom obliku, odbijena je;

Ministarstvo šuma i rada u Beogradu odobrilo je Društvu kao pomoć 100 m³ gradevinskog drveta;

U prosincu 1924. godine odštampan je prvi izvještaj o društvenom radu za protekli period. Cijena po jednom primjerku iznosila je 5 dinara, a čist prihod namijenjen je u korist Fonda za pomoć siromašnim članovima.

Uvedene su pismene opomene za članove koji su već četvrti mjesec u zaostatku sa plaćanjem članarine, kako po odluci ne bi bili bez opomene brisani iz članstva.

14. lipnja 1925. godine održana je IV. glavna godišnja skupština u dvorani Zavoda sv. Josipa. Na toj skupštini doneseno je nekoliko važnih odluka:

- da se u Društvo mogu upisati i vjernici evangelističke crkve;
- da se umjesto dva revizora konstituiraju Nadzorni odbor od 5 članova;
- da se preciziraju prava i dužnosti društvenog poslovođe;

- da se Pravilima reguliraju pravni nasljednici za slučaj da Društvo prestane sa radom i da se kroz dvije godine ne pokrene rad sličnog Društva;
- da u tom slučaju pravni nasljednici budu Hrvatsko kulturno društvo »Napredak« i »Hrvatski radiša«.

V. glavna godišnja skupština održana je 20. lipnja 1926. godine također u dvorani sv. Josipa.

Tom prilikom izvršene su izvjesne korekture Pravila, po kojima će režijski članovi iz samostana plaćati minimalnu upisninu, a u slučaju smrti njihova zajednica će plaćati samo stvarne troškove pogreba. Također je određeno da se jedan dio kamata od uloženog novca prebaci u Fond za pomoć siromašnim članovima.

VI. glavna godišnja skupština održana je 22. lipnja 1927. godine.

Na ovoj skupštini je zaključeno da se za potrebe Društva kupi podesna zgrada u centru grada, te je ovlašten Odbor da to sprovede u djelo.

8. rujna 1927. godine kupljena je u Brankovoj ulici broj 6 jednokatnica uz cijenu od 335.000 dinara.

VII. glavna godišnja skupština održana je 17. lipnja 1928. godine.

20. kolovoza 1928. godine preminuo je prvi predsjednik Društva Petar Zelenika.

U listopadu 1928. godine preminuo je i drugi predsjednik Društva Ilija Gašić.

VIII. glavna godišnja skupština održana je 16. lipnja 1929. Na toj skupštini živo se diskutiralo o blagajničkom poslovanju. Interesantna je bila diskusija o kupovini zemljišta za groblje (radi društvenih sahrana), ali u vezi s tim nije donesen nikakav zaključak.

IX. redovna glavna godišnja skupština održana je 22. lipnja 1930. godine u dvorani Zavoda sv. Vinka.

Između ostalog odlučeno je da se osmrtnice štampaju (do tada su pisane rukom). Broj članova se povećao, pa je narasla i

novčana masa, koja je zbog financijske krize u zemlji bila nesigurna u trezorima nestabilnih banaka. Upravni odbor, u skladu sa Pravilima, a u svrhu što sigurnijeg plasmana novčanih sredstava, istakao je mogućnost gradnje reprezentativnog društvenog doma, koji bi izdavanjem stanova donosio veću i sigurniju dobit. Taj prijedlog je prošao na X. redovnoj godišnjoj skupštini održanoj 21. lipnja 1931. godine. Za tu svrhu odobrena su sredstva u iznosu od 1.200.000 dinara. Ako se ne bi mogao iz gotovine osigurati čitav naznačeni iznos, predloženo je da se postojeća društvena zgrada proda i da se uzme hipotekarni zajam.

Prihvaćen je prijedlog Upravnog odbora da se izda spomen-knjiga o 10. godišnjici postojanja i djelovanja Društva.

XI. glavna godišnja skupština održana je 26. lipnja 1932. godine u dvorani Zavoda sv. Vinka.

Tajnički izvještaj je naročito tretirao pitanje izgradnje Društvenog doma, koji je u rekordno kratkom roku izgrađen, a već 9. rujna iste godine useljen.

Župnom uredu je kao pomoć za kupnju zemljišta za groblje odobren iznos od 30.000 dinara.

XII. glavna godišnja skupština održana je 18. lipnja 1933. godine u prostorijama Zavoda sv. Vinka.

U mjesecu studenom 1933. godine preminuo je dugogodišnji društveni poslovoda Jure Perković.

XIII. glavna godišnja skupština održana je u lipnju 1934.

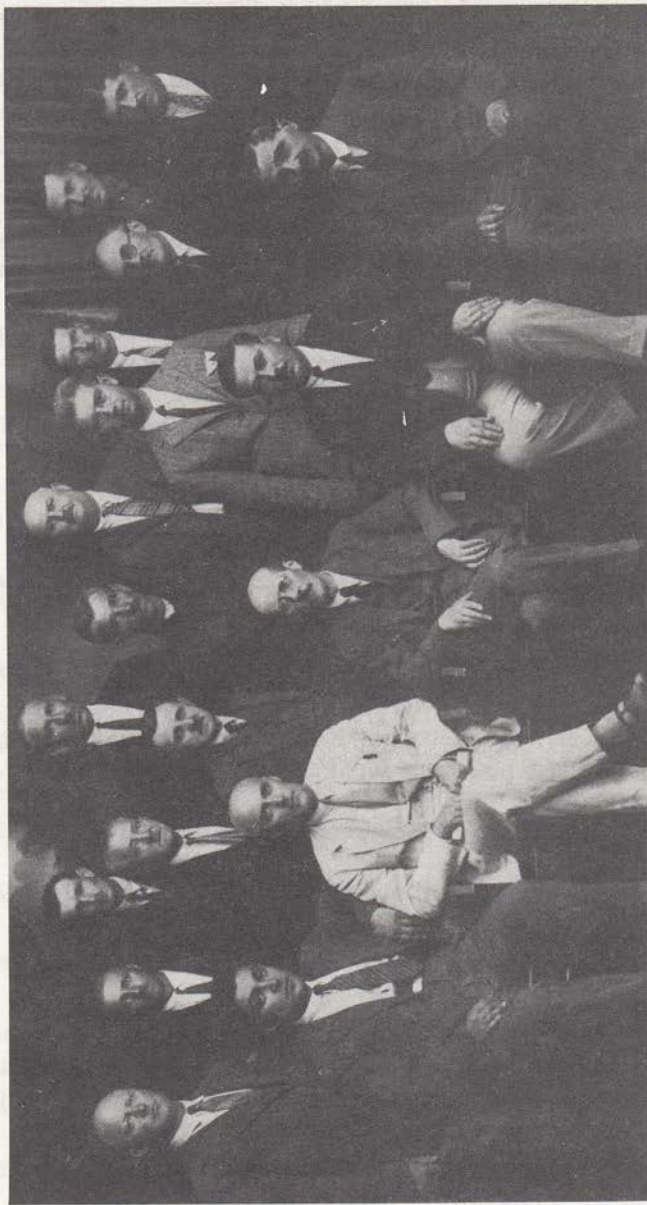
XIV. glavna godišnja skupština održana je u lipnju 1935. godine.

Na ovoj skupštini odobren je prilog od 10.000 dinara za izgradnju Hrvatskog doma u Novom Sarajevu.

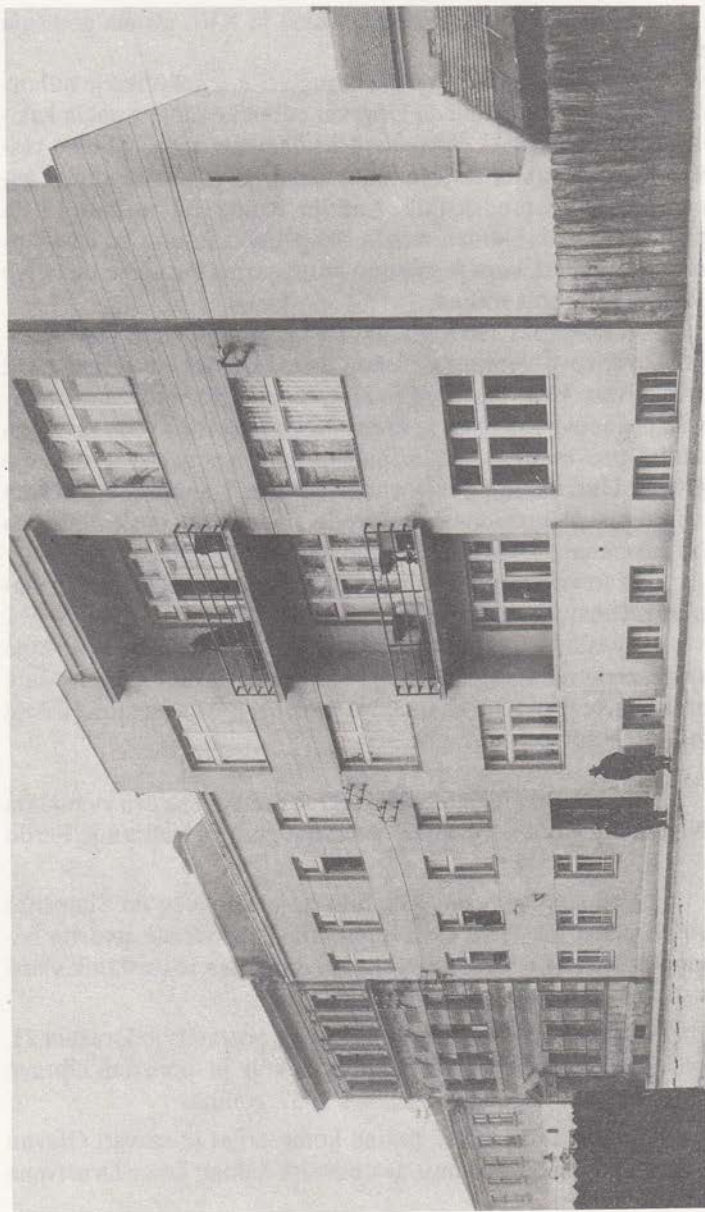
Ni XV. glavna godišnja skupština, koja je održana u lipnju 1936. godine, nije donijela nekih spomena vrijednih zaključaka. Skupštinari nisu prema radu Odbora imali niti zamjerki niti prigovora, a niti novih prijedloga.

Ustanovljeno je da se svi zajmovi za gradnju Društvenog doma otplaćeni, većinom od ubrane kirije.

10. ODBOR DRUŠTVA

S lijeva na desno sjede: Milošević Stjepan, dr. Josip Andrić, Andrija Kulier, Lovro Vlaho, Milan Cvitković stoje: Matija Ramljak, Josip Strukić, Ivan Konjicija, Josip Dutzmann, Marko Zovko, dr. Zdravko Šutej, Dragutin Matulić, Anto Perković, Ivan Jurišić, Ivan Džebra, Jure Perković, Franjo Dančević, Danijel Mlinarević

Zgrada Društva kupljena 1927. godine sa dograđenim Društvenim domom 1932. godine

27. lipnja 1937. godine održana je XVI. glavna godišnja skupština.

U Odboru su se pojavile nesuglasice, a nekoliko je odbornika obavijestilo Skupštinu da Upravni odbor ne radi na način kako to propisuju Pravila. U četvrtoj točki dnevnog reda, gdje se raspravljalo o pročitanim izvještajima, diskusija je dobila suviše zaostren ton, te je predsjednik Andrija Kulier bio primoran da Skupštinu raspusti. Odmah nakon Skupštine zahvalio se na predsjedničkoj dužnosti, koju je sa puno entuzijazma i uspjeha obavljao posljednjih četrnaest godina.

8. kolovoza 1937. godine nastavljena je XVI. glavna godišnja skupština u dvorani Crvenog križa. Otvorio ju je najstariji odbornik Ivan Vila. Za predsjedavajućeg je izabran Mato Lorenović. Ustanovljeno je da je četvrta točka dnevnog reda završena na zadnjoj, prekinutoj skupštini, pa se prešlo na petu točku i davanje razrješnice Upravnom i Nadzornom odboru. Izabrana je tročlana komisija koja će pregledati društveno financijsko poslovanje i o svojim nalazima obavijestiti članstvo na narednoj skupštini.

U to vrijeme Društvo je brojalo preko 3.600 glavnih članova, ne računajući nusčlanove tj. članove obitelji.

I nastavak prekinute Šesnaeste glavne godišnje skupštine morao je, zbog obimnog dnevnog reda i početka filma u kino-sali, biti prekinut, te je ova burna sjednica po drugi put nastavljena u istoj dvorani 22. kolovoza 1937. godine.

Skupštinu je otvorio i vodio Ivan Vila.

Za mjesto predsjedatelja bila su predložena dva kandidata i to Nikola Dusper i Ferdo Ber. Većinom glasova izabran je Ferdo Ber.

Već u samom početku bilo je jasno da se na Skupštini formirala opozicija, te su dvije suprotstavljene strane stvorile nezdravu atmosferu i uzajamnu blokadu, zbog čega je izaslanik vlasti raspustio Skupštinu.

Banska uprava Drinske banovine postavila je Društvu 21. listopada 1937. godine svog komesara koji je preuzeo Upravu Društva i vodio je sve do 30. prosinca 1937. godine.

30. prosinca 1937. godine komesarijat je sazvao Glavnu skupštinu u Radničkom domu, sa dnevnim redom: Izbor Društvene uprave.

Za izbor nove uprave postojala su dva prijedloga pa se prešlo na tajno glasanje. Dvotrećinskom većinom pobijedila je lista Mate Bekovca. Inicijatori opozicije nisu se pomirili sa rezultatima glasanja, pa su povelili akciju da osnuju novo društvo sa istim ciljem i društvenim zadacima.

Opozicija je koncem 1938. godine osnovala Pogrebno društvo sv. Franje Asiškog u Sarajevu. Novoosnovano društvo nije naišlo na podršku i razumijevanje pučanstva, pa je životarilo i konačno 1945. godine prestalo sa radom.

Nova uprava Društva izvršila je svestran pregled poslovanja pa je konačno ustanovila da je Društvo vođeno u skladu sa Pravilima i zaključcima redovnih i vanrednih skupština, te da u radu Odbora nije bilo nikakvih nepravilnosti ni malverzacija i da, prema tome, Društvo nije pretrpjelo nikakve materijalne ni novčane štete. To je bio najteži i najmučniji period u radu Društva, jer se protiv njega služilo intrigama i izmišljotinama, što je rušilo ugled Društvu, koji je teško stečen dugogodišnjim savjesnim, poštenim i ispravnim radom.

29. lipnja 1938. godine održana je XVII. redovna glavna godišnja skupština u dvorani Zavoda sv. Vinka.

Kako je u tajničkom izvještaju iznešeno, rad novog upravnog odbora započeo je 1. siječnja 1938. godine i trajao svega pet mjeseci. Na Skupštini je raspravljano o izmjenama i dopunama Pravila Društva, te je zaključeno da se taj posao povjeri našem članu Ivi Lešiću, nadsavjetniku Apelacionog suda u Sarajevu. Na Skupštini je izabran petočlani koordinacioni odbor, kojem je na čelu bio Ivo Lešić. To su: Drago Matulić, Nikola Đebić, Mate Bulić, dr. Josip Flegler i Karlo Knežević. Predloženo je da se na skupštini pročita Izvještaj o nalazu Komesarijata upućen putem Uprave policije, kako bi se vidjelo da li je u radu Društva bilo nepravilnosti i malverzacija. Na prijedlog člana Stjepana Trlina, Izvještaj je pročitao dr. Milan Martinović. Primjedbe Komesarijata odnosile su se na potpore humanim društvima kao i na podizanje spomenika pok. Juri Soči. Budući da su svi prilozi te vrste odobravani putem godišnjih skupština, smatra se da su izvršene u skladu sa Pravilima Društva. U svome obrazloženju dr. Zdravko Šutej iznio je niz dokumentiranih tvrdnji o savjesnom i poštenom radu, što je od strane skupštinara

pozdravljeno odobravanjem i aplauzom. Na ovoj skupštini konačno su se razotkrili zlonamjernici koji su svojim razbijačkim djelovanjem, izmišljotinama, intrigama i ogovaranjima željeli da nanesu štetu i okrnje ugled Društva.

XVIII godišnja skupština održana je 2. srpnja 1939. godine u Napretkovom Hrvatskom domu u Novom Sarajevu. Skupštinom je rukovodio predsjednik Društva Ivan Vujičić.

Ivo Lešić pročitao je Nacrt novih pravila koja obuhvaćaju 53 člana, a koja su od prisutnih usvojena u cijelosti.

Ministarskom uredbom od 6. prosinca 1938. godine, objavljenom u »Službenim novinama«, propisan je Pravilnik o ustanovama humanog karaktera, koje se bave osiguranjem pogrebnih troškova. Tim su pravilnikom društvima nametnute teške obaveze, pa je u povodu toga došlo do predstavke Ministarstvu, da bi se te odredbe ublažile.

XIX godišnja skupština održana je 29. lipnja 1940. godine u Zavodu sv. Vinka.

Predsjednik, Ivan Vujičić obavijestio je prisutne da je u rujnu 1939. godine poslat na odobrenje Nacrt novih pravila izravno Ministarstvu trgovine i industrije, u čijoj je nadležnosti ova materija. 20. veljače 1940. godine stigao je odgovor da Pravila nisu odobrena, pošto nisu u cijelosti usaglašena sa odredbama Pravilnika dotičnog ministarstva. Ministarstvo je u svom dopisu naznačilo da će donijeti novi pravilnik, koji će biti prilagođen društvima ovakvog karaktera, ali zbog izbijanja rata, 1. rujna 1940. godine i drugih kriznih pojava novi pravilnik nije objavljen.

Raspravljalo se i o zloupotrebama nekih članova u vezi sa prijavljivanjem nusčlanova, koji prema pravilima Društva nisu imali pravo na takav status.

Upravni odbor je predložio da se zbog opadanja vrijednosti novca u ratnim uslovima postojeći društveni kapital uloži u kupovinu jedne kuće ili zemljišta. Skupština je bila suglasna da se u nabavku nekretnina uloži 40.000 dinara društvenog novca.

27. srpnja 1941. godine održana je XX. redovna godišnja skupština u sali Radničkog doma.

Bombardiranjem Sarajeva znatno je oštećen Društveni dom, a prema izvještaju Ivana Gregurijevića poginulo je 30 članova Društva.

Stjepan Dročić je u blagajničkom izvještaju prikazao gubitak u poslovanju.

Za popravak stanova u društvenoj zgradi oštećenih bombardiranjem, uloženo je 280.000 dinara, pa se odustalo od kupovine nekretnina.

Pogrebni troškovi porasli su za 15%, broj umrlih povećan je za 20%.

Bilo je prijedloga da se kupi mrtvački furgon za prijevoz umrlih, jer se nije mogao vršiti pogreb iz kuće žalosti.

Dat je prijedlog da se u blizini groblja sagradi mrtvačnica. Prijedlozi su bili umjesni, ali novca za te namjene nije bilo.

XXI. redovna godišnja skupština održana je 4. lipnja 1942. godine.

Upravnom odboru je dato ovlaštenje da po potrebi može povećavati članarinu i bez saglasnosti Skupštine. Tokom godine povišeni su troškovi sahrane za 100%.

1941. godine izvršena je zamjena novčanica, dinara za kune, pa je zbog slabijeg kursa kune povišena članarina od 10 na 15 kuna mjesečno.

Predsjednik, Ivan Vujičić zbog bolesti se zahvalio na dužnosti, te je za novog predsjednika izabran Jozo Sočo.

Članovima Pogrebnog društva sv. Franje ponuđeno je da se vrate u Društvo.

Upravni odbor je 20. rujna 1942. godine sazvao Izvanrednu skupštinu na kojoj je odlučeno da se članarina povisi sa 15 na 25 kuna mjesečno.

XXII. godišnja skupština održana je 9. lipnja 1943. godine u Radničkom domu.

Članarina je u odnosu na prethodnu godinu porasla za 30%.

Mortalitet članstva bio je u stalnom porastu.

Od 1. siječnja 1943. godine ukinut je prijevoz obitelji umrlog člana od groblja do kuće, jer su auto-taksi bili upotrijebljeni za vojne svrhe.

Zbog svojevrijednog odlaska u Njemačku brisano je iz članstva 377 članova njemačke nacionalnosti.

Od 1. ožujka 1943. godine povećana je članarina na 40 kuna mjesečno.

Na ovoj skupštini biran je za predsjednika Ivica Jurišić.

XXIII. godišnja skupština održana je u sali Zavoda sv. Vinka 18. lipnja 1944. godine.

Pogrebni troškovi su porasli za 400%, pa je i članarina od 1. siječnja porasla sa 40 na 50 kuna mjesečno, a od 1. travnja na 100 kuna mjesečno.

Prihvaćen je prijedlog da iz praktičnih razloga poslovna godina počima 1. siječnja, a ne 1. lipnja, što je i usvojeno.

Članstvu je najavljeno da će vjerovatno uskoro doći do novog povećanja članarine.

Od Uprave Pogrebnog društva sv. Franjo traži se da dostavi pismeni podnesak za povratak u matično društvo, budući da postoje takve obostrane inicijative, o čemu bi konačnu odluku donijelo naše društvo.

XXIV. godišnja skupština bila je sazvana tri puta i to: 22. travnja, 19. kolovoza i 7. listopada 1945. godine. Odgađanje je uzrokovano novonastalim okolnostima u prvim poslijeratnim danima. Izvanredna skupština je konačno održana 16. prosinca 1945. godine u dvorani Crvenog križa. Na ovoj skupštini izvršene su izmjene i dopune društvenih pravila, a mandat dosadašnje uprave produžen je za naredni mandatni period.

Godina 1944. bila je za Odbor veoma teška. Vrijednost novca je stalno padala, što se odražavalo i na poskupljenje usluga.

U rujnu i studenom prilikom bombardiranja Sarajeva poginuo je 51 član našeg društva. Pogrebi se nisu mogli financirati od redovne članarine, a gotovinom koja je zatečena u Napretkovoj zadruzi mogla su se »pokriti« samo dva pogreba. Uslijed toga Odbor je bio primoran da donese zaključak po kojem svaki član treba da uplati izvanredni doprinos u iznosu od 300 kuna, što su članovi primili sa potpunim razumijevanjem. Nadbiskupski ordinarijat je, u

svrhu pomoći, odobrio da Društvo plati jednu pristojbu za grob i svećenstvo u slučaju da se dva člana sahranjuju u isti grob.

4. listopada 1945. godine dolazi, na molbu Uprave i članova Pogrebnog društva sv. Franjo, do fuzije, pošto je Upravni odbor našeg društva pozitivno na tu molbu odgovorio.

Pogrebno društvo sv. Franjo, u momentu fuzije, imalo je 319 članova i svima su priznata sva prava, jer članovi nisu krivi za pogrešne stavove, odluke i društvenu politiku svoje uprave.

Izvanredna skupština održana je 16. prosinca 1945. godine.

Ilija Dizdarević postao je novoizabrani predsjednik Društva.

Odobrena su i prihvaćena Pravila Društva.

Društvo je dobilo novo ime: HRVATSKO UKOPNO DRUŠTVO.

XXV. redovna godišnja skupština održana je 25. svibnja 1946. godine u dvorani Crvenog križa.

Svi izvještaji primljeni su bez kritike i komentara.

XXVI. redovna godišnja skupština održana je 18. svibnja 1947. godine u kino-dvorani »Sutjeska«.

Na ovoj skupštini donesen je zaključak da se starosna granica za prijem u članstvo pomjeri sa 60 na 50 godina starosti. Ovako upisan član stiže svoja prava nakon godinu dana članstva. Režijski član postaje ako je prešao starosnu granicu po gornjem zaključku. Zaključeno je da se u arkadama zvonu prilikom sahrane svakog odraslog člana. U odluci se ne spominje koje starosno doba se smatra odraslim članom.

XXVII. (1948. god.), XXVIII. (1949. god.), XXIX. (1950. god.) redovite godišnje skupštine nisu imale ničeg značajnog ni vrijednog što bi, ovom prilikom, trebalo registrirati. Rad je normaliziran, a društvene prilike su potpuno srede. U mjesecu lipnju 1947. godine iz Sarajeva je odselio predsjednik Društva Ilija Dizdarević, te je za novog predsjednika izabran Danko Keško.

Vrijedno je spomenuti da je članarina snižena na 15 dinara.

XXX. redovna godišnja skupština održana je u prostorijama Društva 17. lipnja 1951. godine.

Članarina je, ponovo, povećana sa 15 na 20 dinara.

Dodatno angažiranje oko uređenja groblja i tekuća pitanja bila su na dnevnom redu pomenute skupštine.

XXXI. godišnja skupština održana je 8. lipnja 1952. godine u sali Radničkog doma. I na ovoj skupštini je konstatirano da je stanje u Društvu dobro i stabilno, uz napomenu da je zbog spoljnjih uticaja članarina povećana sa 20 na 40 dinara. Također je povećana članarina na nusčlanove od 5 na 10 dinara.

Diskusija je vodena i o uređenju i održavanju groblja, što je u nadležnosti Župnog ureda. No, sve je u nekom stanju iščekivanja, jer se očekuje izrada novog urbanističkog plana grada i formiranje centralnog groblja.

Članstvo je energično protestiralo saznajući da je odlukom Stambene uprave grad oduzeta čitava zgrada, dok je Društvu za rad odobrena jedna prostorija u parteru zgrade. Gradskom narodnom odboru upućen je protest uz zahtjev da se Društvu vrate konfiskovane prostorije.

XXXII. redovna godišnja skupština održana je 21. lipnja 1953. godine u sali Radničkog doma.

Odlučeno je da se članarina snizi sa 40 na 30 dinara mjesečno.

Odbor je uspio dobiti svoje prostorije u parteru zgrade i u njih je Društvo ponovo uselilo 20. siječnja 1954. godine.

Izabran je Odbor koji će sa Župnim uredom intenzivno raditi na ograđivanju, uređenju i održavanju groblja.

Izvršene su izmjene i dopune Pravila Društva.

Članovi su predložili da Društvo uzme svoj raniji naziv Pogrebno društvo sv. Ante u Sarajevu, što je aklamacijom usvojeno.

20. lipnja 1954. godine održana je XXXIII. glavna redovna godišnja skupština u sali Radničkog doma.

Danko Keško razriješen je po svojoj želji (zbog bolesti) dužnosti predsjednika Društva.

Za novog predsjednika izabran je Anto Lešić.

U proteklom izvještajnom periodu povišena je naknada za upotrebu auta sa 300 na 500, a zatim sa 500 na 700 dinara, dok je na ovoj skupštini ta naknada povećana na 1.500 dinara.

Zaključeno je da se papirni pokrov zamijeni sa organskim, koji se sada proizvodi.

Povećan je osobni dohodak namještenika.

XXXIV. glavna godišnja skupština održana je 27. ožujka 1955. godine u sali Radničkog doma.

Suradnja sa Župnim uredom po pitanjima održavanja groblja ocijenjena je kao veoma dobra.

Stambenoj upravi je dostavljen zahtjev da se Društvu vrati pravo na samostalno upravljanje Domom, ali je taj zahtjev odbijen.

Društvo će i dalje inzistirati da mu se vrate uložena sredstva za popravak Doma (iz 1953. godine) i da mu se prizna odgovarajući dio kirije.

Pravila Društva su dopunjena. Pri upisu članovi sa preko 50 godina uplaćuju 25%, preko 55 godina 50% i preko 60 godina života 100% od cijene pogreba.

Pored naknade za auto (1.500 dinara) uvodi se i posmrtna pomoć u visini od 2.000 dinara.

Predsjednik Društva Anto Lešić je radi bolesti podnio ostavku.

Ivan Premužić je izabran za predsjednika Društva.

XXXV. glavna godišnja skupština održana je 15. travnja 1956. godine u sali Radničkog doma.

Budući da su povećani troškovi pogreba, svećeničke pristojbe i drugi troškovi, odlučeno je da se poveća posmrtna pomoć sa 2.500 na 3.000 dinara.

Povećana je mjesečna članarina sa 40 na 50 dinara.

Skupština je ovlastila Upravni odbor da kod Narodnog odbora Sreza Sarajevo pokrene inicijativu da se centralno groblje locira na lokaciji Betanije, što je toplo pozdravljeno od prisutnih.

Odlučeno je da se u povodu 35. godišnjice postanka i rada Društva (rujan 1921) izda spomen-knjiga kao znak skromnog obilježavanja tog jubileja.

35. ODBOR HRVATSKOG POGREBNOG DRUŠTVA U SARAJEVU

Mihaljo Važanc

Ivan Kusmić

Mirko Jovanović

Stjepan Knež
potpredsjednik

Ivan Premužić
predsjednik

Ivan Dobričić

Stjepan Sebečić
podzastupnik

Josip Vodopivec

Marija Globenska

Ilija Šimić

Vinko Vidčić

Anto Dilberović

Stjepan Martinović

Kamilo Trbočlav
članik

Luka Burić

Jozip Fabić

Petar Ivezić

Ivan Piksa
predsjednik Nadzornog odbora

Pavle Lazić

Jozo Grgić

Dragutin Kompari

Ivanka Kuminoti

Ćiril Latal
poslovođa

Vera Markotić

1921.

1956.

S lijeva na desno: Prvi red: Mihajlo Jožanc, Ivan Kuzmić, Mirko Jovanović, Stjepan Knez (potpredsjednik), Ivan Dobrinić, Josip Vodopivec, Ilija Šimić — Drugi red: Anto Dilberović, Stjepan Martinović, Kamilo Trboglav (tajnik), Ivan Premužić (predsjednik), Stjepan Sebedić (blagajnik), Marija Globanka, Vinko Vidić — Treći red: Luka Burić, Josip Fabić, Petar Ivezić, Ivan Piksa (predsjednik Nadzornog odbora), Pavle Lazić, Jozo Grgić, Dragutin Kompari — Četvrti red: Ivanka Kuminoti, Ćiril Latal (poslovođa), Vera Markotić

17. ožujka 1956. godine preminuo je bivši predsjednik Društva Anto Lešić.

30. rujna 1956. godine preminuo je bivši predsjednik Društva Daniel Keško.

Ovim je zaokružena prva etapa vrlo uspješnog dobrotvornog djelovanja našeg društva, koje je u svome radu prolazilo i kroz razne teškoće i probleme.

Šta je Društvo radilo, sa kakvim se problemima i teškoćama bavilo i kako ih je rješavalo, kako je protekao drugi tridesetpetogodišnji period (1956—1991) pokušat ćemo opisati u nastavku ovog historijata.

XXXVI. redovna godišnja skupština održana je 7. svibnja 1957. godine.

Nakon podnesenih izvještaja predsjednik Društva Ivan Premužić je otvorio diskusiju, koja je bila usmjerena na tri pitanja:

1. dogradnja kata na Društvenom domu,
2. uređenje groblja, i
3. nastup radnika »Pokopa« pri sahrani naših članova.

Usljediła je duža diskusija prisutnih skupštinaara te donešeni slijedeći zaključci:

1. Nadogradnju Društvenog doma obaviti će Društvo, jer kao legitimni vlasnik zgrade raspolaže tim pravom. U tom smislu Društvo osniva poseban fond za nadgradnju Doma. Sredstva fonda će se puniti dobrovoljnim priložima kao i posebnom taksom koju će članovi uplaćivati uz redovnu članarinu.

2. Za katolička groblja locirana na Koševu rečeno je da su prepuštena propadanju i nemaru zaposlenog osoblja, koje doprinosi takvom stanju. Skupština je uputila molbu župniku Milivoju Čekadi da uloži napor da se groblja uredi, za šta je Društvo uputilo pomoć od 120.000 dinara.

3. Većina skupštinaara primijetila je da radnici poduzeća »Pokop« pri sahrani nemaju odgovarajuću obuću, da su neuredni i da bi u tom smislu trebalo poduzeti odgovarajuće mjere da se takvo stanje otkloni. Zbog toga se »Pokopu« ispred Skupštine Društva upućuje pismeni zahtjev da ubuduće radnici »Pokopa« pri sahranama budu obučeni u svečanu službenu uniformu.

XXXVII. godišnja skupština održana je 23. travnja 1958. godine. Ovu skupštinu karakterizira masovnost odziva članstva. Nakon podnešenih izvještaja na dnevnom redu bila su pitanja razmatrana na prethodnoj skupštini. Ovom prilikom definitivno se odustalo od nadogradnje Društvenog doma, jer nisu osigurana materijalna sredstva niti se mogu u dogleđno vrijeme prikupiti. Sredstva prikupljena tokom 1957. godine u Fond za nadogradnju doma prenesena su kao prihodi po osnovu uplaćene članarine, zbog čega se članarina tokom 1958. godine nije povećavala.

O uređenju katoličkih grobalja na Koševu u izvještaju je rečeno: Dolaskom župnika Milivoja Čekade u našu župu došli smo do saznanja da je manjkalo malo dobre volje pa da se na ovom zadatku krene s mrtve točke. Kad danas pogledamo naša groblja, vidimo šta može učiniti volja jednog čovjeka kao što je župnika Milivoja Čekade. Da se ova problematika ubuduće što bolje rješava, Skupština je formirala Odbor za uređenje grobalja koji će surađivati sa Župnim uredom. U tom smislu Župnom uredu će se i ubuduće pružati potrebna materijalna pomoć.

XXXVIII. godišnja skupština održana je 12. travnja 1959. godine. Podnoseći godišnji izvještaj predsjednik Društva je istakao izuzetan interes građana Sarajeva za učlanjivanje u Društvo. Tokom protekle godine učlanjeno je 388 glavnih i 728 nusčlanova. Efekat ovakvog masovnog učlanjivanja potiče od preporuke Upravnog odbora da svaki njegov član nastoji učlaniti što više svojih prijatelja i poznanika u Društvo. Rad Upravnog i Nadzornog odbora ocijenjen je od strane skupštine visokom ocjenom pa je bilo prijedloga i za novčane nagrade, što su odbornici odbili. Stoga su im dodijeljena pismena priznanja i pohvale.

Skupštinari su upoznati i sa rješenjem Narodnog odbora Općine Centar Sarajevo kojim se nacionalizira teško stečena imovina Društva. Nacionalizacijom su obuhvaćene sve tri zgrade Društva, u kojima se nalazi 10 dvosobnih i jedan jednosoban stan, kao i dvorišno zemljište. Nakon duže diskusije, kojom se osudio ovaj čin, donesena je odluka da Društvo svim raspoloživim sredstvima nastoji da pomenuto rješenje stavi van snage.

XXXIX. godišnja skupština održana je 3. travnja 1960. godine. Kao i svaka prethodna, Skupština je počela odavanjem

počasti preminulim članovima. Među preminulim, u tom periodu, je i dugogodišnji predsjednik Nadzornog odbora Ivan Piksa. Od pok. Ivana Pikse u ime Društva oprostio se predsjednik Društva Ivan Premužić kratkim govorom.

Nakon usvojenih izvještaja otvorena je diskusija, koja je bila usmjerena na pitanje nacionalizacije društvenih prostorija. U proteklo vrijeme između dviju skupština odbornici Društva poduzeli su sve pravne radnje da se društvene zgrade izuzmu od nacionalizacije, s obzirom da su služile kao rezervni fond za pokriće u slučaju povećanog mortaliteta ili drugih materijalnih poteškoća Društva. Međutim, sve žalbe i zahtjevi Društva su odbijeni s obrazloženjem da društvene organizacije ne mogu imati svoj stambeni fond. Od nacionalizacije su izuzete jedino poslovne prostorije Društva.

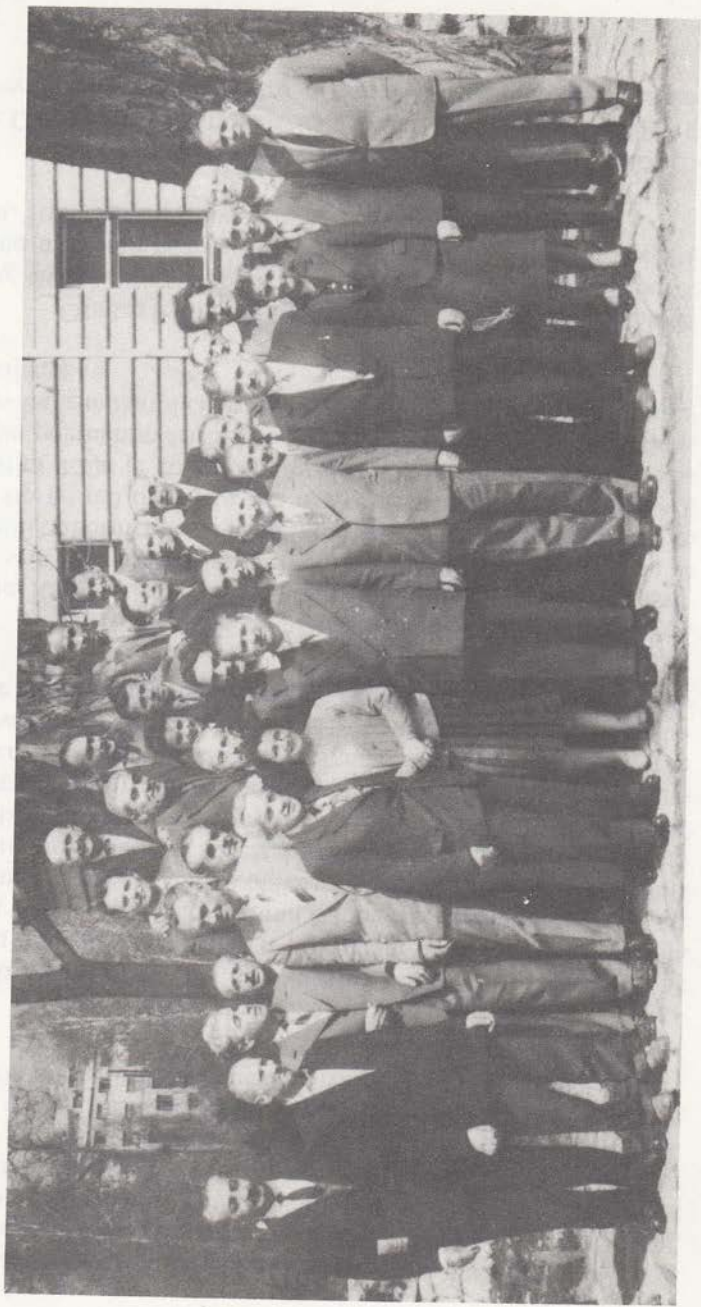
XL. godišnja skupština održana je 16. travnja 1961. godine. Bila je to 40. jubilara godišnja skupština, koju je otvorio predsjednik Ivan Premužić riječima: "40. godina rada jednog društva, kao što je naše, jest period koji je dao dosta prilike da naše društvo zauzme dostojno mjesto u našem gradu, a koje mjesto mu i pripada. Posebno mi je drago što je meni data čast da budem na čelu našeg društva, koje je pomoglo mnoge naše građane-članove, koje je učinilo mnogo humanih i socijalnih djela i koje će i dalje raditi u tom smjeru na korist sviju nas i naše zajednice". Značajnu obljetnicu Društvu su čestitali mnogi članovi, svi skupštinari i gosti: predstavnici Srpskog pogrebnog društva u Sarajevu, poduzeće "Pokop", Uprave rimokatoličkih grobalja i dr.

U daljem toku Skupštine usvojeni su godišnji izvještaji podneseni od strane Upravnog i Nadzornog odbora.

XLI. godišnja skupština održana je 8. travnja 1962. godine.

Nakon uobičajenog dnevnog reda i usvajanja izvještaja diskusija prisutnih usmjerena je ka informaciji da nadležni organi Sreza Sarajevo rade na iznalaženju lokacije novog groblja. Odlučeno je da naše društvo sa ostalim pogrebnim društvima u Sarajevu uputi zahtjev svim nadležnim društveno-političkim organizacijama i zajednicama da se odustane od izgradnje novog groblja, jer, kako je rečeno, na postojećim grobljima ima dovoljno mjesta za ukop

SA 40. SKUPŠTINE

građana Sarajeva i u narednih 20 godina. Ova 1962. godina ostat će u povijesti Društva zabilježena i po tome da je preminuo Ćiril Latala, poslovođa Društva od 1933. do 1959. godine. Doprinos pok. Latala razvoju Društva bio je velik, jer ga je uz stručnost krasila i ljubav prema poslu i požrtvovanost u izvršavanju svih obaveza. Od pok. Latala u ime Društva oprostio se predsjednik Ivan Premužić, koji je tom prilikom položio vijenac Društva.

XLII. godišnja skupština održana je 28. travnja 1963. godine. Izvještaji podneseni na Skupštini bili su opširni, prikazujući bogatu aktivnost odbornika u proteklom periodu. Pored davanja raznih vrsta potpora siromašnim članovima, besplatnih ukopa i sl., odbornici su tokom godine obilazili bolesne i iznemogle, pružajući im potrebnu pomoć. U izvještaju stoji: Odbornici Društva redovno su obilazili bolesne članove po kućama i bolnicama i uručivali pomoć u novcu ili naturi, prema potrebi bolesnog člana. Za tu namjenu utrošeno je 96.000 dinara. Tako se humanost u Društvu galija i širila na nove oblike pomoći, što je od Društva iziskivalo dodatne materijalne napore, a od odbornika veći angažman.

XLIII. godišnja skupština održana je 12. travnja 1964. godine. Karakteristika 43. godišnje skupštine je jednoglasno usvajanje svih podnesenih izvještaja. Tom prilikom skupštinari su se zahvalili odbornicima na uspješnom radu za dobrobit članstva, tim prije što taj rad obavljaju bez ikakve novčane naknade. I na ovoj skupštini došla je do izražaja poslovna saradnja našeg društva sa ostalim pogrebnim društvima grada i šire, sa poduzećem »Pokop«, Upravom rimokatoličkog groblja i mnogim drugim sličnim institucijama.

Osuđen je ignorantan stav Gradske konferencije Socijalističkog saveza radnog naroda Sarajeva, koji već niz godina, i pored uredno upućenih poziva, ne prisustvuje našim godišnjim skupštinama. To svakako otežava provođenje zaključaka skupštine.

XLIV. godišnja skupština održana je 4. travnja 1965. godine. Ovu skupštinu karakterizira podatak da je to jedna od rijetkih poslovnih godina koju je Društvo završilo sa gubitkom. Prikazani

gubitak od 664.409 dinara rezultat je povećane smrtnosti i enormnog povećanja pogrebnih troškova od strane poduzeća »Pokop«, što početkom godine, prilikom izrade financijskog plana, nije uzeto u obzir. Na ovoj skupštini nije donešena ni odluka o visini članarine za 1965. godinu, zbog toga što se za novootvoreno groblje Bare u Sarajevu predviđaju nove cijene usluga, koje u vrijeme održavanja Skupštine još nisu poznate. Dato je ovlaštenje Upravnom odboru da, nakon dobijene informacije o cijenama od strane »Pokopa«, utvrdi visinu godišnje članarine. Do tada će se članarina uplaćivati u visini prošlogodišnje.

XLV. godišnja skupština, održana 24. travnja 1966. godine, nije imala nekih osobenosti po kojima bi bila zabilježena. Nakon usvojenih izvještaja upućena je peticija Gradskom vijeću sa zahtjevom da se i dalje za ukop građana Sarajeva koriste postojeća groblja.

XLVI. godišnja skupština održana je 9. travnja 1967. godine. Usvojeni su godišnji izvještaji, a nakon toga diskusija prisutnih bila je usmjerena na nedavno vandalsko ponašanje nepoznatih skrnavitelja katoličkih grobalja, koji su iz obijesti ili nekih drugih razloga uništili nekoliko nadgrobničkih spomenika na grobljima u Koševu. Nakon duže diskusije iskristalizirala se ideja da Zavod za zaštitu spomenika Sarajeva preuzme groblja pod svoju zaštitu, kako bi se spriječilo dalje rušenje i skrnavljenje spomenika, koji su ujedno i spomenici kulture. Ovaj zahtjev nakon održane skupštine prosljedjen je nadležnim organima.

XLVII. godišnja skupština održana je 28. travnja 1968. godine. Troškovi sahrane, prvi put poslije rata, povećani su za 100%. Članarina u odnosu na prethodnu godinu povećana je za 50%, pa se postavlja pitanje pozitivnog poslovnog rezultata. Zaključak Skupštine bio je da se članarina tokom godine ne povećava, a da se izlaz nalazi u štednji i pozivu članovima da uredno izmiruju članarinu.

XLVIII. godišnja skupština održana je 27. travnja 1969. godine. Na Skupštini su jednoglasno usvojeni svi podneseni izvještaji. Na dnevnom redu našla su se i pitanja izmjene i dopune

Pravila Društva. Usvajanje novih pravila imalo je za cilj da se zaštiti interes dugogodišnjih članova, koji su iz raznih razloga brisani iz članstva. Dopunama Pravila data je mogućnost brisanom članu da se u roku od 12 mjeseci od dana brisanja može vratiti u članstvo, uz obavezu da uplati zaostalu članarinu i troškove brisanja. Također je smanjena granica koja se odnosi na godine starosti pri upisu, tako da se poseban ulog uplaćuje nakon 40 godina života, a ne 45 kako je to u ranijim Pravilima regulirano. Što se tiče djece nusčlanova, odlučeno je da do 20 godina nusčlan ne plaća članarinu, a preko 20 godina plaća ako se nalazi na redovnom školovanju (umanjena članarina).

XLIX. godišnja skupština bit će zabilježena po tome što je registrirala značajno povećanje članstva. Tokom godine upisana su 933 člana, od kojih 324 glavna. Stanje članstva na dan 31. 12. 1969. godine bilo je 5.815 glavnih i 7.232 nusčlanova. Pomenuti podaci govore da je to i najveća brojnost članstva od osnivanja Društva do ove skupštine.

49. godišnja skupština održana je 10. svibnja 1970. godine u prostorijama Mjesne konferencije Socijalističkog saveza radnog naroda Marijin Dvor u Sarajevu

L. godišnja skupština održana je 23. svibnja 1971. godine. 50. jubilarnom skupštinom, u odsutnosti predsjednika, predsjedavao je odbornik Mato Matijić, koji se pri otvaranju Skupštine zahvalio na povjerenju i izrazio zadovoljstvo što rukovodi 50. skupštinom. Povodom značajnog jubileja skupštinari su odali priznanje svim živim i preminulim odbornicima za doprinos uspješnom radu Društva. Ovom prilikom naglašen je doprinos predsjednika Društva Ivana Premužića, koji je odbornik 21 godinu, od kojih na dužnosti predsjednika posljednjih 15 godina.

Na Skupštini su dopunjena Pravila Društva slijedećom odredbom: Svi članovi, nosioci članstva kao i njihovi braćni drugovi, koji navršše 50 godina plaćanja, da se oproste daljeg plaćanja članarine.

1970. godine obilježena je daljim povećanjem brojnosti članstva. Tokom godine upisana su 572 glavna i 410 nusčlanova.

50. ODBOR HRVATSKOG POGREBNOG DRUŠTVA U SARAJEVU

RUDO MORIĆ

MATO SOČO

JOSIP POLIĆ

FRANJO MAŠAK
podpredsjednik

ILIJA LJEVAK

RUDO ZAMBONI

VJEKOSLAV ZELIĆ

ZVONIMIR DILBER

JOSIP BEREZOVSKI

MILAN PRIMORAC
tajnik

IVAN PREMUŽIĆ
predsjednik

MATO MATIJIĆ
blagajnik

IVAN GLIHA

STJEPAN MARTINOVIĆ

FLORIJAN BRODIĆ

ALEKSANDER LISE

STJEPAN MILOŠEVIĆ

ILIJA GAKIĆ
predsj. nadz. odbora

IVAN KOZINA

VICE ILIĆ

DRAGO CIHLARŽ

1921

1971

VERA MARKOTIĆ
upravitelj
pisarne

KAMILLO TRBOGLAV
honorarn. službenik

JOZEFINA ŽUPANČ
pomoćn. službenik

Prvi red: Rudo Moric, Mato Sočo, Josip Polić, Franjo Masak (podpredsjednik), Ilija Ljevak, Rudo Zamboni, Vjekoslav Zelić. Drugi red: Zvonimir Dilber, Josip Berezovski, Milan Primorac (tajnik), Ivan Premužić (predsjednik), Mato Matijić (blagajnik), Ivan Gliha, Stjepan Martinović. Treći red: Florijan Brodić, Aleksander Lise, Stjepan Milošević, Ilija Gakić (predsj. Nadz. odbora), Ivan Kozina, Vice Ilić, Drago Cihlarž. Četvrti red: Vera Markotić (upravitelj pisarne), Kamilo Trboglav (honorarni službenik), Jozefina Županc (pomoćn. službenik)

LI. godišnja skupština održana je 18. lipnja 1972. godine. Skupština je održana u prostorijama Društva, koje su tokom godine adaptirane. Izvršena je obimna adaptacija, kojom su postignuti optimalni uvjeti za rad stručne službe, a ujedno ureden prostor za održavanje sjednica i drugih društvenih skupova.

Nakon usvojenih godišnjih izvještaja tajnika i predsjednika Nadzornog odbora otvorena je diskusija koja nije imala nekih osobenosti po kojima bi se isticala.

LII. godišnja skupština održana je 20. svibnja 1973. godine. U izvještajima o radu za proteklu godinu stoji da su svi poslovi tokom godine rješavani uspješno, bez ikakvih poteškoća. Tome su doprinijeli odbornici, koji su aktivno i stručno rješavali sve nastale probleme. Ovom prilikom je istaknut i rad stručne službe, koja je neposredno doprinijela da se dosegnu izuzetni poslovni rezultati.

LIII. godišnja skupština održana je u prostorijama Društva dana 19. svibnja 1974. godine. Tom prilikom iznesen je podatak da je od jubilarne 50. godine postojanja i rada Društva, dakle za nepune tri godine, po osnovu 50-godišnjeg članstva, 107 članova oslobođeno daljeg plaćanja članarine. U odnosu na broj novoupisanih članova, članovi oslobođeni daljeg plaćanja članarine već tada su stvarali ogromnu obavezu Društvu, što će pokazati analize na narednim skupštinama.

Na Skupštini su dopunjena Pravila Društva, kojima se daje mogućnost osobama koje se učlanjuju sa 40 i više godina da uplatu posebnog uloga na ime učlanjenja mogu izvršiti u 12 rata, tj. u roku od 12 mjeseci od dana upisa.

LIV. godišnja skupština održana je 25. svibnja 1975. godine. Skupštinu je otvorio i njome predsjedavao predsjednik Društva Ivan Premužić. U pozdravnom govoru istakao je dugogodišnju uspješnu saradnju sa bratskim pogrebnim društvima, kao što su »Božur«, »Bakije« iz Sarajeva, »Zgošća« Kakanj i društvima iz Zenice i Mostara, čiji predstavnici su prisustvovali i na 54. godišnjoj skupštini. Također je pozdravljen dugogodišnji direktor »Pokopa« Simo Čavić, kao i župnici sarajevskih župa, bez kojih se nisu mogli niti mogu uspješno rješavati problemi vezani za naše

članstvo. I ovom prilikom je konstatirano da je izostala podrška društveno-političkih zajednica, o čemu govori podatak da, i pored uredno uručenih poziva, ne prisustvuju radu skupštine niti se na njih odazivaju.

LV. godišnja skupština održana je 16. svibnja 1976. godine. Otvaranjem Skupštine minutom šutnje odata je dužna počast preminulim članovima kao i preminulom predsjedniku Ivanu Premužiću, za koga je rečeno da je, uz ostale odbornike, sa mnogo humanosti i ljubavi uspješno vodio Društvo u periodu 1956—1975. godine.

55. skupština donijela je odluku da se Društvo kandidira za dodjelu Odlikovanja bratstva i jedinstva. Obrazloženje: od osnivanja do ove skupštine Društvo je izvršilo preko 9.000 sahrana, odazvalo se svim apelima društveno-političkih organizacija i zajednica da dobrovoljnim priložima učestvuje u rješavanju problema kao što su pomoć nastradalim od zemljotresa u Skoplju i Bosanskoj Krajini, izgradnji željezničkih pruga i puteva, pomoći humanitarnim organizacijama kao što je Crveni križ, pomoći svom siromašnom i bolesnom članstvu i sl.

LVI. godinja skupština održana je 24. travnja 1977. godine. Nakon usvojenih izvještaja skupštinari su diskutirali nastojeći riješiti probleme vezane za stanje na novootvorenom groblju Bare u Sarajevu. Ukazano je na niz propusta koji su prisutni pri sahranama na Novom groblju, kao npr. zastarjela oprema pri sahrani, odbijanje nošenja križa od strane zaposlenih i zaduženih u »Pokopu«, kopanje nedovoljno širokih raka, alkoholizirano stanje zaposlenih radnika »Pokopa« i sl. Zaključeno je da se kopija zapisnika Skupštine dostavi »Pokopu« radi otklanjanja uočenih ozbiljnih propusta u radu ove službe.

LVII. godišnja skupština održana je 12. srpnja 1978. godine. Pored uobičajenog dnevnog reda Skupština je raspravljala o inicijativi Gradske konferencije Socijalističkog saveza radnog naroda Sarajeva, kojom se nalaže promjena naziva Društva. Istom inicijativom se preporučuje da Društvo ne bi trebalo da nosi naziv bilo koje historijske osobe. U takvim dirigiranim uvjetima skup-

štinari su predlagali da Društvo dobije naziv: »Posljednji pozdrav«, »Žalosna vrba«, »Rastanak«, »Trebević« i »Palma«. Od predloženih, usvojen je naziv Pogrebno društvo »Palma«. Ovom odlukom Društvo je obavezno da Statut i ostale normativne akte usaglasi sa novim nazivom Društva.

LVIII. godišnja skupština održana je 24. travnja 1979. godine. U skladu s odlukama prethodne Skupštine usvojen je:

1. Statut Društva s nazivom Pogrebno društvo »Palma« u Sarajevu;
2. Poslovnik o radu Skupštine;
3. Programska orijentacija Društva za period 1978—1982. godina.

Izvještaj o radu Društva za proteklu godinu bilježi blagi pad članstva, ali i porast broja članova oslobođenih daljeg plaćanja članarine. Koncem 1979. godine Društvo je imalo 203 člana oslobođena daljeg plaćanja članarine.

LIX. godišnja skupština održana je 24. ožujka 1980. godine. Izvještaji tajnika i Nadzornog odbora usvojeni su bez primjedbe, dok diskusija prisutnih nije imala nekih osobenosti koje je vrijedno ovom prilikom pomenuti.

LX. godišnja skupština održana je 24. ožujka 1981. godine. Odbornici jubilarne 60. godine rada Društva bili su: Marko Čepo, predsjednik, Branislava Šober, potpredsjednik, Milan Primorac, tajnik, članovi: Zvonko Dilber, Rudo Moric, David Filipović, Oto Rušnjak, Josip Kujundžić, Ivica Vukadin, Ilija Jakiša, Stjepan Martinović, Marija Globanka, Jure Pehar, Stjepan Burić. Članovi Odbora unutrašnje kontrole: Aleksandar Lise, predsjednik, Ilija Gakić, Vice Ilić.

60. godišnja Skupština održana je bez naglašenog obilježavanja jubileja. Usvojeni su poslovni izvještaji kao i program rada Društva za narednu godinu.

LXI. godišnja skupština održana je 17. travnja 1982. godine. Na 60. godišnjoj skupštini odbornici su predložili da se u povodu jubileja 60 godina djelovanja Društva, Društvo predloži za

dodjelu Šestoaprilske nagrade grada Sarajeva. U obrazloženju stoji da 60 godina rada na rješavanju socijalnih pitanja potpuno opravdava dati prijedlog.

Na kraju, Skupština je razmatrala informaciju direktora »Pokopa« Vlade Raguža da je u toku izgradnja novog groblja na lokaciji Vlakovo.

LXII. godišnja skupština održana je 20. lipnja 1983. godine u prostorijama Društva. Nakon uobičajenog dnevnog reda skupštinari su razmatrali predloženu izmjenу Statuta. Predloženo je brisanje odredbe kojom se članovi sa 50 godina aktivnog članstva oslobadaju daljeg plaćanja članarine. Broj oslobođenih daljeg plaćanja članarine od 1971. godine, kada je ova odredba unesena u Statut, narastao je od 250, što je prema tadašnjim troškovima sahrane bila obaveza od 4.155.640 dinara. To je ogromna materijalna obaveza koja se mogla riješiti jedino osjetnim povećanjem članarine, od čega se odustalo. Ukidanjem pomenutog člana iz Statuta, s čime su se suglasili svi prisutni odbornici, nisu oduzeta prava članova oslobođenih daljeg plaćanja članarine, nego su ostala kao obaveza Društva u njegovom daljem poslovanju.

LXIII. godišnja skupština održana je 4. lipnja 1984. godine. Na 63. godišnjoj skupštini prvi put u povijesti Društva skupštinari su raspravljali o nesavjesnom poslovanju radnice stručne službe. Sve prethodne odbornike i radnike stručne službe krasila je skromnost, poštenje i čestitost u realizaciji povjerenim poslova i zadataka. U ovom slučaju radnica je otudila, tokom 1981. i 1982. godine, znatan dio društvenih sredstava. Skupštinari su cio slučaj osudili i zahtijevali da se otuđena sredstva zakonskim putem vrate, a radnica primjereno kazni.

LXIV. godišnja skupština održana je 18. svibnja 1985. godine. Nakon pročitanih i usvojenih izvještaja skupštinari su razmatrali i usvojili Statut Društva usaglašen sa Zakonom o društvenim organizacijama i udrženjima građana. Potom je otvorena diskusija o lokaciji Novog groblja Vlakovo, lociranog 20 km od Sarajeva. Iznijeto je i niz primjedbi, a ujedno i traženje rješenja za pitanja kao što su vrijeme ukopa, prijevoza i sl. Zamoljeni su predstavnici »Pokopa«

da organiziraju liniju na relaciji Sarajevo-Vlakovo. Po ovom pitanju Društvo će inzistirati i kod nadležnih u Skupštini grada Sarajeva i Gradskom saobraćajnom poduzeću.

LXV. godišnja skupština održana je 18. svibnja 1986. godine. Predsjednik Društva Jozo Grubešić otvorio je Skupštinu pozdravnim govorom. Ovim govorom podsjetio je prisutne na bogatu, humanu i socijalnu aktivnost Društva u proteklih 65 godina, posebno istaknuvši karakteristike vremena u kojem je Društvo osnovano te razloge njegova osnivanja. Nakon usvajanja izvještaja uslijedila je diskusija povodom niza neriješenih pitanja od otvaranja Novog gradskog groblja u Vlakovu. Zahtijevalo se da se svi stavovi ovoga skupa ponovo dostave nadležnim organima Skupštine grada Sarajeva.

LXVI. godišnja skupština održana je 24. svibnja 1987. godine. Karakteriziraju je diskusije usmjerene na stalna povećanja pogrebnih usluga, kao i povećanje članarine Društva. Predstavnici »Pokopa« objasnili su stalna poskupljenja opreme i usluga podizanjem cijena od strane dobavljača. Ujedno je obećano da će se poduzeti niz aktivnosti da se cijene stabiliziraju.

LXVII. godišnja skupština održana je 14. svibnja 1988. godine. I na ovoj skupštini kritizirano je stalno povećanje cijena od strane »Pokopa«. U godišnjem izvještaju, koji potvrđuje opravdanost nezadovoljstva našeg članstva, stoji podatak da je Društvo početkom godine priznavalo pogrebne troškove koji su koncem godine uvećani za 10 puta. Nikakva planirana članarina nije mogla pratiti ovakvu poslovnu politiku, koja nije karakteristična samo za »Pokop« nego i za sve druge sfere života.

LXVIII. godišnja skupština održana je 22. travnja 1989. godine. Dugogodišnja inflacija ostavila je ozbiljne posljedice na društva kao što je naše, koja se financiraju isključivo putem članarine. Zabilježena je stagnacija novoupisanih članova. Stoga su predstavnici svih pogrebnih društava na ovoj skupštini predložili da se osnuje zajednička delegacija, koja će ostvariti kontakte u »Pokopu« i privatnim poduzećima koja se bave sličnom djelatnošću, da bi se pronašla odgovarajuća rješenja za zaustavljanje rasta cijena

65. ODBOR HRVATSKOG POGREBNOG DRUŠTVA U SARAJEVU

STJEPANKA MARIJA

VUKADIN AVICA

MIROSLAV MATO
-potpredsjednik-

GRUBEŠIĆ JOZO
-predsjednik-

MIKETEĆ ANTUN
-član-

GARIĆ ILIJA

MILER ZVONKO

STJEPANČIĆ JOZO

BRANKO FLORIJANAC

ZVEZDA STAMBELAVA

LISE ALEKSANDAR
-pred. unut. kontrola-

FRANJA JELENA

DRAŽENOVIĆ EMIL

ANDREJIĆ JOSIP

KABANEC STJEPAN

KRALJ JOSIP

ŠTUČIĆ MIROSLAVA

ILIĆ ANTONIJA
-sekretar, radnik-

ŽELJKO KARLO
-poslovođa-

KATALVIĆ SREĆKO

Prvi red: Marija Globanka, Ivica Vukadin, Mato Matijić (potpredsjednik), Jozo Grubešić (predsjednik), Anton Miketec (tajnik), Ilija Gakić, Zvonko Dilber. Drugi red: Jozo Kujundžić, Florijan Brodić, Stanislava Čerri, Aleksandar Lise (pred. unut. kontrole), Jelena Preiss, Emil Draženović, Josip Andelić. Treći red: Nikola Karačić, Ivica Krakan, Miroslava Šilić, Antonija Ilić (administr. radnik) Karlo Škec (poslovođa), Srećko Katalvić

pogrebnih usluga, a time i porast članarine. Jedan od zaključaka Skupštine je i taj da se pokuša djelomično financiranje ostvariti putem fondova Skupštine grada Sarajeva.

LXIX. godišnja skupština održana je 24. ožujka 1990. godine. I dalje zabrinjavaju podaci o rastu cijena. Društvo je 1989. godinu počelo sa priznatim troškovima sahrane od 830.000 dinara, da bi krajem godine taj iznos bio 7.750.000 dinara. Nije bila nikakva utjeha podatak da je naše Društvo najčešće usklađivalo pogrebninu sa porastom cijena čak 10 puta u toku godine, i da je od svih pogrebnih društava u gradu priznavalo najviše na ime troškova sahrane.

Jubilarna 70. godišnja skupština Društva održana je 2. ožujka 1991. godine. Skupštinu je otvorio i njome rukovodio predsjednik Josip Andelić. Među prisutnima bili su i ugledni gosti: potpredsjednica Skupštine grada gospođica Aleksandra Balvanović, predsjednik Hrvatske demokratske zajednice Općine Stari grad gospodin Tomislav Obrdalj, župnik Marijindvorske župe gospodin Anto Jelić, predstavnici pogrebnih društava »Božur«, »Bakije«, »Zgošće« Kakanj, Hrvatskog pogrebnog društva Zenica, koji su prisutnim članovima i odborcima uputili čestitke u povodu značajnog jubileja.

Kratkim osvrtom na 70. obljetnicu Društva započeo je službeni dio Skupštine koja će u povijesti Društva ostati obilježena odlukom da se Društvu vrati raniji, stari naziv HRVATSKO POGREBNO DRUŠTVO. To je regulirano odredbama Statuta, koji je naknadnim Rješenjem Višeg suda u Sarajevu broj R-II-147/90 od 14. 5. 1991. godine i pravno ozvaničen. Pomenutom odlukom Skupštine i rješenjem Višeg suda u Sarajevu Društvo je uskladilo svoj rad sa Zakonom o udruživanju građana (»Sl. list BiH«, broj 5/90).

70. obljetnicu obilježavamo izdavanjem ove monografije, koja je u kratkim crtama snimila arhivsku građu Društva u periodu 1921—1991. godine, a koja će služiti kao trajan dokumenat o našoj djelatnosti za sve sadašnje i buduće članove i ostati kao dragocjen dokument u arhivi Društva.

70. ODBOR HRVATSKOG POGREBNOG DRUŠTVA U SARAJEVU

 ILIJA GAKIĆ	 FLORIJAN BUGEŽIĆ	 MARIJA LJUBANČA -POSREDOVAČICA-	 JOSIP ANĐELIĆ -POSREDOVAČIČ-	 JELENA PREISS	 ANTO GRUBEŠIĆ	 BREDA KARADŽIĆ
 MATO STAJARA	 STANIŠLAVA ČERŃI	 SREĆKO KATAVIĆ	 SREĆKO KATAVIĆ -POSREDOVAČIČ-	 MATO MATIJEVIĆ	 ANTO DRAŽENOVIĆ	 PAVLE JOZJIĆ
 FRANJO MABIĆ	 EMIL DRAŽENOVIĆ	 MATO BAGARIĆ	 KARLO ŠKEC -POSREDOVAČIČ-	 ANTONIJA ILIĆ -POSREDOVAČIČ-	 JOSIP ANĐELIĆ	

Prvi red: Ilija Gakić, Florijan Brodić, Marija Globanka (potpredsjednik), Josip Anđelić (predsjednik), Jelena Preiss, Jozo Grubešić, Nikola Karačić. Drugi red: Mato Livaja, Stanišlava Čerņi, Srećko Katavić, Aleksandar Lisc (pred. unut. kontrole), Mato Matijević, Anto Trboglav, Pavle Jozjić. Treći red: Franjo Mabić, Emil Draženović, Mato Bagarić, Karlo Škec (poslovoda), Antonija Ilić (administr. radnik)

PRIKAZ STANJA DRUŠTVENIH ČLANOVA 1921—1990.

Godina	Broj upisanih članova		Ukupno		Umrli		Brisani		Ostalo na koncu god.		Ukupno
	glavnih	nusčlan.	glavnih	nusčlan.	glavnih	nusčlan.	glavnih	nusčlan.	glavnih	nusčlan.	
1921.	150	432	582	—	—	1	1	149	431	580	
1922.	771	1.556	2.327	—	27	22	5	898	1.875	2.773	
1923.	761	1.619	2.380	1	94	70	17	1.588	3.363	4.951	
1924.	602	1.094	1.696	—	150	97	25	2.090	4.285	6.375	
1925.	399	785	1.184	1	140	99	21	2.392	4.006	7.198	
1926.	268	762	1.030	7	163	93	25	2.660	5.280	7.940	
1927.	394	678	1.072	23	133	116	25	2.915	5.800	8.715	
1928.	287	445	732	42	156	145	42	3.015	6.047	9.062	
1929.	248	377	625	39	137	147	43	3.077	6.245	9.322	
1930.	228	399	627	21	135	123	31	3.161	6.478	9.639	
1931.	222	555	777	28	73	124	283	3.231	6.677	9.908	
1932.	215	604	819	42	118	96	332	3.308	6.831	10.189	
1933.	212	590	802	55	111	111	425	3.273	6.670	9.948	
1934.	253	632	885	45	195	104	437	3.377	6.412	9.789	
1935.	221	610	831	41	131	47	664	3.445	6.227	9.672	
1936.	231	621	852	44	135	187	561	3.431	6.152	9.583	
1937.	204	580	784	34	151	53	651	3.548	5.930	9.478	
1938.	232	597	829	104	117	106	730	3.541	5.572	9.113	
1939.	201	575	776	116	83	204	510	3.709	5.889	9.598	
1940.	186	453	639	68	127	95	293	3.732	5.922	9.654	
1941.	181	444	625	53	156	79	230	3.781	5.980	9.761	
1942.	356	666	1.022	67	154	90	588	3.980.	5.904	9.884	

Godina	Broj upisanih članova		Ukupno	Umrli		Brisani		Ostalo na koncu god.		Ukupno
	glavnih	nusčlan.		glavnih	nusčlan.	glavnih	nusčlan.	glavnih	nusčlan.	
1943.	264	594	858	59	207	496	656	3.689	5.635	9.324
1944.	481	1.138	1.619	86	280	231	578	3.853	5.915	9.768
1945.	425	943	1.368	62	210	516	872	3.700	5.776	9.476
1946.	190	295	485	45	91	488	1.402	3.357	4.578	7.935
1947.	240	460	700	48	101	61	317	3.488	4.620	8.108
1948.	176	408	584	47	114	44	238	3.573	4.676	8.249
1949.	216	446	662	43	101	45	121	3.701	4.900	8.601
1950.	209	466	675	55	84	37	145	3.818	5.137	8.955
1951.	173	434	607	81	102	59	176	3.851	5.293	9.144
1952.	180	534	714	43	86	87	271	3.901	5.470	9.371
1953.	238	535	773	60	73	19	210	4.060	5.722	9.782
1954.	232	462	694	73	74	40	227	4.179	5.883	10.062
1955.	233	498	731	60	90	57	278	4.295	6.013	10.307
1956.	201	330	531	47	59	53	187	4.396	6.097	10.493
1957.	279	611	890	59	81	39	15	4.577	6.612	11.189
1958.	572	900	1.472	107	36	77	136	4.965	7.340	12.305
1959.	288	516	804	56	88	144	443	5.053	7.325	12.378
1960.	264	444	708	65	83	117	324	5.135	7.362	12.497
1961.	226	404	630	51	68	72	274	5.238	7.424	12.662
1962.	290	449	739	70	70	148	615	5.310	7.188	12.498
1963.	250	463	713	65	85	96	334	5.399	7.232	12.631
1964.	260	466	726	91	80	87	262	5.481	7.356	12.837
1965.	290	473	763	69	85	124	375	5.578	7.369	12.947
1966.	219	418	637	68	85	107	335	5.622	7.367	12.989
1967.	264	446	710	89	95	128	437	5.669	7.281	12.950

Godina	Broj upisanih članova		Ukupno		Umrli		Brisani		Ostalo na koncu god.		Ukupno
	glavni	nusčlan.	glavni	nusčlan.	glavni	nusčlan.	glavni	nusčlan.	glavni	nusčlan.	
1968.	383	687	1.070	81	75	81	221	560	5.756	7.327	13.083
1969.	324	609	933	101	93	101	157	476	5.830	7.359	13.189
1970.	572	410	982	100	95	100	277	1.170	6.030	6.499	12.529
1971.	378	497	875	97	102	97	132	424	6.174	6.475	12.649
1972.	265	374	639	108	93	108	36	241	6.310	6.500	12.831
1973.	250	329	579	125	98	125	86	278	6.376	6.426	12.802
1974.	298	375	673	83	85	83	80	282	6.509	6.436	12.945
1975.	214	277	491	109	109	109	8	221	6.606	6.383	12.989
1976.	208	262	470	110	110	100	155	276	6.549	6.269	12.818
1977.	228	280	508	103	120	103	110	303	6.547	6.143	12.690
1978.	179	259	438	93	102	93	4	176	6.620	6.133	12.753
1979.	148	193	341	109	90	109	35	155	6.597	6.062	12.659
1980.	98	176	274	106	111	106	3	159	6.581	5.973	12.554
1981.	124	227	351	103	98	103	123	238	6.484	5.859	12.343
1982.	96	165	261	92	109	92	120	186	6.351	5.746	12.097
1983.	185	173	358	29	191	29	143	130	6.202	5.760	11.962
1984.	190	178	368	38	184	38	103	907	6.105	4.993	11.098
1985.	222	138	360	25	198	25	91	202	6.038	4.904	10.942
1986.	280	159	439	32	191	32	51	241	6.076	4.790	10.866
1987.	201	122	323	31	196	31	75	169	6.006	4.712	10.718
1988.	216	108	324	29	206	29	69	181	5.947	4.610	10.557
1989.	225	204	429	26	180	26	18	362	5.974	4.426	10.400
1990.	127	111	238	22	203	22	72	167	5.826	4.348	10.174

ZANIMLJIVOSTI IZ RADA DRUŠTVA

Sređivanjem materijala za monografiju koja je tiskana u povodu 70. obljetnice Društva pročitano je i obrađeno 700 zapisnika sa sjednica Upravnog odnosno Izvršnog odbora, kao i 70 zapisnika proteklih godišnjih skupština. Ovaj dragocjeni materijal iz povijesti Društva nalazi se u odličnom stanju, dobro zaštićen od propadanja. Iz pomenutih zapisnika izdvojena je grada bitna za informaciju članstva.

U naprijed tiskanom materijalu nisu pomenute neke zanimljivosti iz rada Društva koje, vjerujemo, zaslužuju pomena:

Od osnivanja Društva do danas Društvom je rukovodilo 19 predsjednika. U prvih 10 godina rada Društva predsjednici Društva su prilikom prihvatanja dužnosti pred Odborom davali slijedeću izjavu: »Ja izjavljujem i vlastoručno potpisujem, da ću kao predsjednik moju dužnost prema Društvu savjesno i tačno, sporazumno sa društvenim odborom vršiti, da ću se svim pravovaljanim odborskim zaključcima pokoravati, te pravovaljane račune kao i korespondenciju potpisivati, po potrebi sjednice sazivati te istim predsjedavati«.

Sa kolikom ozbiljnošću se prišlo podizanju Društva govori jedan detalj, zabilježen već na drugoj sjednici Odbora 25. 9. 1921. godine. Društvo je dobilo poziv Kulturnog društva »Zvijezda« iz Vareša da predstavnici Bratovštine sv. Ante Padovanskog prisustvuju zabavi. Odbor donosi odluku da to bude Miho Ćosić, koji odlazi na zabavu o trošku Društva od 400 kruna. Imao je obavezu da nosi društveni znak. Međutim, neko je primijetio da je pri odlasku, već u Podlugovima, Miho Ćosić skinuo društveni i stavio znak Kulturnog društva »Trebević«. Iz pomenutog razloga Miho Ćosić je 17. 10. 1921. godine brisan iz članstva, jer, kako se navodi, ogriješio se o Pravila i Društvo oštetio za 400 kruna.

Prva pravila Društvo je sročilo po uzoru na Pravila Pogrebnog društva sv. Ante iz Mostara. Pravila su se dostavljala na saglasnost nadležnim ministarstvima. Pravila su bila precizna i rigorozna. Tako se u prvim pravilima predviđa mogućnost brisanja člana bez prava na ponovno učlanjivanje: zbog napuštanja žene, konkubinata (divljeg braka) i sl.

Pravila našeg društva veoma brzo su postala oslonac pri izradi pravila u pogrebnim društvima Sarajeva, Zenice, Tuzle, Fojnice, Banja Luke, Travnika, Doboja i dr. S pomenutim društvima već tada se razvijala suradnja u međusobnim posjetama skupštinama, gdje se posebno ističe suradnja sa Srpskim pravoslavnim društvom sv. Marko u Sarajevu. Naši odbornici su na pozive obavezno prisustvovali i krsnoj slavi sv. Marka.

O sredstvima Društva vodila se izuzetna pažnja. Zavisno od kamatnjaka, sredstva su se vodila u »Napretkovoju zadruzi« ili Gradskoj štedionici.

Kupovani su i vrijednosni papiri. Tako je 1931. godine kupljen značajan broj državnih vrijednosnih papira od Direkcije poštanskih štedionica.

Dobro finacijsko poslovanje omogućilo je da se iznemoglim i bolesnim članovima daju novčane potpore. Znatna sredstva data su i brojnim institucijama, bilo za gradnju domova, crkava ili za društvenu aktivnost. Bilježimo pomoći:

- Napretkovom domu u Novom Sarajevu,
- Hrvatskoj čitaonici u Novom Sarajevu,
- Hrvatskoj čitaonici Alipašin Most,
- Klosteru sv. Vinka,
- Siromašnim naučnicima Hrvatskog radiše,
- Hrvatskom kulturnom društvu "Napredak",
- Ženskom sirotištu "Betlehem",
- Sirotištu "Egipat",
- Hrvatskom katoličkom ženskom društvu,
- Hrvatskim akademičarima,
- Sirotištu Zavoda sv. Josipa,
- Crkvi sv. Josipa u Sarajevu,
- Crkvi na Sljemenu kraj Zagreba,
- Župnom uredu Stup,
- Crkvi Blažene Djevice Marije u Olovu,
- Stolu kršćanske dobrotvornosti,
- Hrvatskoj ženi,
- Zavodu sv. Augustina,
- Hrvatskoj omladinskoj čitaonici,
- Hrvatskoj glazbi,

- Crvenom križu,
- Karitasu,
- Gospodarskoj slozi u Sarajevu.

I nakon rata Društvo je izdvajalo sredstva za: uređenje Koševskog groblja, opravku crkve u Novom Sarajevu, Crkve sv. Josipa u Sarajevu, Domu staraca Nedarići, Domu slijepih Skenderija, Crvenom križu, za postradale od zemljotresa u Skoplju, za postradale od poplava u Zagrebu i dr. Uplaćuju se zajmovi za puteve i željeznice.

Za gradnju Društvenog doma Društvo je 9. 6. 1932. godine učinilo pozajmicu od gđe. Lušine na iznos od 250.000 dinara, uz godišnju kamatu od 6,5% i od gđice Tee Trumić na iznos od 70.000 dinara, uz godišnju kamatu od 10%.

1940. godine donesena je odluka da se kupi još jedna zgrada. Na prodaji su bile zgrade na Obali Vojvode Stepe (blizu Protestantske crkve), u Čubrilovićevoj ulici, Ulici fra Jukića. Najozbiljnija ponuda odnosila se na zgradu u Zvonimirovoj ulici, za koju je Društvo nudilo 500.000 dinara, a prodana je drugome za 525.000 dinara.

Tokom rata Društveni dom je dva puta nastradao od bombardiranja. Prvi put 8. V 1941. godine, kada je za opravku utrošeno 550.000 dinara, i drugi put 14. XI 1944. godine, kada je znatno oštećen krov.

Od samog osnivanja Društvo je članovima priznavalo troškove kompletne sahrane, pa čak i troškove korištenja automobila za svećenike i članove uže obitelji. Do 1930. godine automobil se mnogo koristio samo na užem području grada, a od 1930. odobren je prevoz, kako se navodi u zapisnicima, i za sela kao što su: Hrasno, Pofalići, Vraca, Dolac Kolonija.

Odbornicima koji su dolazili na sjednice iz Novog Sarajeva već 1933. godine priznavali su se troškovi prevoza tramvajem.

Odbornici su redovno odlazili na zabave koje je organizirao »Trebević«, a za kupovinu karata postojala su namjenska sredstva.

Na sjednici održanoj 10. 8. 1928. godine odata je posljednja počast Stjepanu Radiću. Sahrani su u ime Društva prisustvovali Kulier i Vučković.

24. V 1932. godine obilježena je 700. godišnjica smrti sv. Ante, i tom prilikom u Fond je uplaćen iznos od 3.000 dinara.

Prvu pisaću mašinu Društvo je kupilo 7. 8. 1930. godine, a ista je prodana 1938. godine, kada je kupljena nova, koja je i danas u upotrebi.

Od samog osnivanja Društva ustalio se običaj da se u povodu svake Nove godine kupe i uruče prigodni pokloni: odžačaru, listonoši, mehaničaru telefona, kočijašu, smetljaru, raznosiaču osmrtnica, željezničkim vratarima ravnateljstva, poslužiteljima pri pokopu i drugima.

Prvu i jedinu pronevjeru novca, do one 1981/82, učinio je jedan podvornik 1922. godine, kada nije predao prikupljeni novac od članarine blagajniku. Zamolio je Odbor da ga sačeka sa uplatom dok ne proda zemlju u Gornjem Vakufu, što je nakon par mjeseci i učinio. Novac je vratio, ali je i pored toga odležao tri dana u zatvoru.

Zapisnici bilježe i niz provala u Društvo. Prva se desila 1941, zatim 1944, 1946, 1974, i 1977. godine. Srećom nisu pricinjene veće štete osim što je odneseno nešto sitnog inventara.

Do završetka rata Društvo je ulagalo znatna sredstva u stambeni fond iz kojeg su se vršile razne adaptacije i opravke u zgradama Društva. Društvo je tada raspolagalo i pravom na izdavanje svojih stanova kao i na otkazivanje neurednim platišama i stanarima koji se nisu pridržavali kućnog reda. Od 1945. godine novi stanari su doseljavani direktivom nadležnih vlasti, koje su 15. 11. 1950. godine oduzele Društvu i sadašnje poslovne prostorije. Od tada pa do 22. I 1953. godine Društvo je radilo u Kranjčevićevoj ulici, ali se na uporan protest članova i odbornika poslovni prostor vratio Društvu.

Godišnjice Društva obilježene su kako slijedi:

10. obljetnica Društva proslavljena je 28. V 1931. godine. Tada je svih 3.300 štampanih spomenica uručeno članovima Društva.

20. obljetnica nije proslavljena zbog ratnih prilika.

4. 10. 1956. godine održana je svečana sjednica u povodu 35. obljetnice. Štampan je Spomen-kalendar u 4.000 primjeraka. Priprema materijala koštala je 70.000 dinara, dok je štampanje kalendara koštalo 262.260 dinara. Spomen-kalendar su prodavani po popularnoj cijeni od 10 dinara. Angažirani su i akviziteri za

prodaju kalendara uz proviziju od 10%. No, veći broj kalendara ostao je neprodat, pa je slijedeće godine, točnije 30. 9. 1957. godine, doštampan i u pomenuti Spomen-kalendar uvezan i kalendar za 1958. godinu, kako bi se preostala zaliha prodala.

40. godišnjica Društva obilježena je svečanom sjednicom održanom 8. 9. 1961. godine. Proslavi je prisustvovao i počasni član, jedan od osnivača Društva, Josip Svrzo. Na pomenutoj sjednici dugogodišnjim aktivistima uručene su diplome i nagrade.

50. godina postojanja Društva obilježena je dopunom Statuta Društva kojom se svi članovi sa 50 godina aktivnog članstva oslobađaju daljeg plaćanja članarine. Odata su priznanja predsjedniku Premužiću, honorarnom saradniku Kamilu Trboglavu i poslovođi Veri Markotić i tom prilikom uručene nagrade. Povodom 50 godina rada urađena je i zajednička spomen-slika.

U povodu 65. obljetnice održana je svečana sjednica i tom prigodom zaslužnim članovima, odbornicima, radnim i drugim organizacijama dodijeljene zahvalnice. Urađena je i spomen-slika odbornika i radnika stručne službe.

Kao i prethodne, i 70. obljetnica rada Društva obilježena je skromno. Održana je svečana sjednica 2. III 1991. godine. Urađena je spomen-slika odbornika i radnika stručne službe, te tiskana ova monografija, na zadovoljstvo odbornika, a nadamo se i svih članova i prijatelja našeg Društva.

Živi članovi sa najdužim članskim stažom, od 1922. godine, su: Jozefina Doležal, Karlo Vaniček i Ivanka Keško.

9. 1. 1991. godine preminuo je gospodin Šajnović Vjekoslav, koji je bio član Društva od samog osnutka. U matičnu knjigu Društva uveden je 1921. godine kao deveti upisani član.

Završiti poglavlje »Zanimljivosti iz rada Društva« a ne pomenuti gospodu Mariju Globanku, značilo bi izostaviti podatak kojim se može ponositi svaka organizacija. S kraćim pauzama, 40 godina aktivan je odbornik našeg društva. 40 godina dobrovoljno i bez naknade angažirana za dobrobit Društva i njegovih članova znači cijeli svoj život posvetiti plemenitoj i humanoj djelatnosti, kakvom se bavi ovo društvo. U sadašnjem sastavu Odbora gospoda Marija Globanka obavlja funkciju potpredsjednika Društva.

Zaželimo joj dobro zdravlje i dalju aktivnost u radu Odbora za dobrobit Društva i njegovih članova.

IZVADAK IZ STATUTA DRUŠTVA

Član 2.

Hrvatsko pogrebno društvo je slobodno i dobrovoljno udruženje građana, osnovano 8. rujna 1921. godine, radi ostvarivanja osobnih i zajedničkih interesa.

Član 9.

Cilj Društva je da svojim članovima pod jednakim uvjetima osigura pokop ili učestvuje u troškovima pokopa.

Član 13.

Svaki građanin pod jednakim uvjetima, a u skladu sa odredbama ovog Statuta, može postati članom Društva.

Član 16.

Prilikom upisa član plaća upisninu, čiju visinu utvrđuje Izvršni odbor svojom odlukom. Od plaćanja upisnine oslobođeni su:

— djeca koja su prethodno imala status nusčlana, ako se odmah ili u roku od 6 mjeseci od dana stjecanja uvjeta za samostalno članstvo učlane u Društvo;

— razvedeni bračni drug, koji je imao status glavnog ili nusčlana, ukoliko se odmah ili u roku od 6 mjeseci po razvodu odvoji u samostalno članstvo;

— dijete i bračni drug glavnog člana koji stječe status nusčlana.

Član 17.

Sa navršениh 40 godina života novoupisani član uplaćuje i posebni ulog.

Član 21.

Prilikom upisa član stječe status glavnog člana, a članovi njegove uže obitelji (bračni drug, djeca bračna, vanbračna, usvojena i pastorčad) status nusčlana.

Status nusčlana mogu imati djeca do navršene 25 godine života ukoliko se nalaze na redovnom školovanju.

Djeca nusčlanovi, koja su rješenjem nadležne zdravstvene komisije ocijenjena kao trajno nesposobna za privređivanje imaju status nusčlana do navršene 25 godine života. Trajno nesposoban nusčlan sa navršениh 25 godina života podnosi Izvršnom odboru zahtjev za rješavanje njegovog daljeg statusa u članstvu. Svoju zdravstvenu nesposobnost dokazuje nalazom nadležne ljekarske komisije, koja ne obavezuje Društvo u donošenju olakšica.

Član 24.

Pravosnažnom sudskom presudom rastavljeni bračni drugovi dužni su u roku od 6 mjeseci prijaviti Društvu rastavu braka. U tom slučaju ne gube stečena prava. Nusčlan iz rastavljenog braka stječe u tom smislu status glavnog člana i ne gubi stečena prava.

U slučaju da ne postupi kako je rečeno u prvom dijelu ovog člana, nusčlan gubi dotle stečena prava.

Član 25.

Ako glavni član ostane udovac, odnosno udovica, pa se ponovo oženi ili uda, može upisati u članstvo svog bračnog druga kao člana uže obitelji, ako nije navršio 40 godina života. U protiv-

nom, primijenit će se odredbe Statuta, tj. obavezan je izvršiti uplatu posebnog uloga.

Član 29.

Pravo na troškove određenog pokopa stječu svi novo-upisani glavni ili nusčlanovi nakon 12 mjeseci neprekidnog članstva.

Član 31.

Zahtjev za isplatu pogrebnih troškova treba dostaviti Društvu najkasnije u roku od jedne godine od dana smrti.

Nakon proteka roka pomenutog u prethodnom stavu podnositelj zahtjeva gubi pravo na naplatu pogrebnih troškova.

Član 32.

Za umrle članove Društva, koji su stekli pravo na troškove određenog pokopa od strane Društva, Društvo osigurava:

- a) za odrasle članove i djecu preko 7 godina:
- lijes sa pokrovom i jastukom (društveni),
  - nadgrobni znak,
  - prevoz u kapelu (lokacija Sarajevo),
  - 20 osmrtnica sa zaglavljem Društva,
  - zemljište za grobno mjesto,
  - iskop i zatrpavanje groba,
  - upotrebu kapele,
  - nošenje nadgrobnog znaka,
  - čuvanje odra,
  - novčanu pomoć čiju visinu utvrđuje Izvršni odbor.

- b) za djecu do 7 godina života:
- prava su ista kao i u točki a. ovog člana osim novčane pomoći, a tiska se 5 osmrtnica.

U slučaju da tokom godine troškovi pokopa budu veći od pogrebnine koju je Društvo planiralo, ili smrtnost članova bude veća

od planirane financijskim planom za tekuću godinu, Izvršni odbor može donijeti odluku da fiksnim iznosom pokriva troškove pokopa u mogućem iznosu dok takve okolnosti traju.

Član 33.

Pokop članova Društva obavlja se prema običaju i želji člana, odnosno njegove obitelji, u okviru troškova predviđenih članom 32. Statuta.

Član 34.

Za umrle članove, za koje njihova obitelj želi skuplje usluge od onih koje Društvo priznaje, obitelj sama snosi razliku uvećanih troškova.

Član 39.

Članarinu plaćaju samo nosioci članske knjižice, mjesečno unaprijed.

Članarinu u umanjenom iznosu plaćaju i djeca nusčlanovi koji su navršili 18 godina života i nalaze se na redovnom školovanju do 25. godine života, na odsluženju vojnog roka do njegovog završetka, kao i trajno nesposobne osobe sa navršenih 18 godina života.

Član 41.

U slučaju da član zbog teške bolesti (senilnost, paraliza, starost i sl.) ne izmiri članarinu i zbog toga bude brisan, a u međuvremenu umre, osoba koja je snosila troškove sahrane može naplatiti pogrebne troškove ukoliko uz zahtjev za naknadu pogrebnih troškova priloži i odgovarajuću dokumentaciju iz koje će se zaključiti da član zbog teškog zdravstvenog stanja nije bio u

mogućnosti redovno uplaćivati članarinu. Kod pozitivnog rješenja takvog zahtjeva naplatit će se zaostala članarina koja važi u vrijeme donošenja odluke o slučaju.

Član 42.

Uplaćenom članarinom raspolaže Društvo i ona se prilikom prestanka članstva ne vraća članovima odnosno njihovoj obitelji.

Član 43.

Članstvo u Društvu prestaje:

- a) smrću,
- b) dobrovoljnim istupanjem iz članstva na osnovu pismene izjave,
- c) isključenjem iz članstva zbog protivpravnog prisvajanja imovine Društva,
- d) isključenjem iz članstva zbog nepoštivanja odluka i zaključaka Skupštine i Izvršnog odbora,
- e) isključenjem iz članstva zbog djelovanja protiv interesa Društva u bilo kom pogledu,
- f) ukoliko ne izmiri članarinu za 12 mjeseci neprekidno,
- g) ukoliko ne izmiri posebni ulog na ime upisa u roku od 12 mjeseci od dana upisa.

Član 47.

Član brisan zbog neredovnog plaćanja članarine može u roku od 24 mjeseca od dana brisanja podnijeti zahtjev Izvršnom odboru za poništenje brisanja.

U slučaju pozitivnog rješavanja molbe brisani član je dužan izmiriti zaostalu članarinu i uplatiti troškove poništenja brisanja.

Brisani član prilikom povratka u članstvo plaća zaostalu članarinu u visini članarine koja je na snazi u vrijeme njegovog povratka u članstvo.

Visinu troškova poništenja brisanja utvrđuje Izvršni odbor.

ČLANOVI DRUŠTVA BIRANI U ODBOR U TOKU 70-GODIŠNJEG RADA DRUŠTVA

A

Ambrozić Pavo
Andrić Anka
Andrić dr Josip
Anđelić Josip
Arapović Anto
Arapović Mato

B

Bagarić Mato
Baković Marijan
Baldasar Josip
Banić Ante
Barbarić Jozo
Baotić Marko
Barić Olivija
Barišić Nikola
Bart Josip
Batinić Josip
Bekavac Mato
Beranek Vladimir
Berezovski Josip
Bilek Dragutin
Bilić Jozo
Biloš Anto
Bombek Franjo
Brajković Vidak
Bratić Srećko
Breljaković Anton
Brkić Antun
Brković Stjepan

Brodić Florijan
Brođanac Josip
Brozović Ambroz
Buconjić Nikola
Bujas Srećko
Bunek Josip
Burić Luka
Burić Pero
Burić Stjepan

C

Cenkić Stjepan
Cerjan Andrija
Cihlarž Drago
Cvitković Gustav
Cvitković Milan

Č

Čilić Mato
Čivčija Anto
Čepo Marko
Černi Stanislava
Čubela Dragutin
Čurčić Vlado

Ć

Ćosić Mijo
Ćurak Jozo
Ćurak Nikola

D

Dančević Franjo
Depisol Franjo
Despotović Frano
Dilber Zvonko
Dilberović Ante
Dizdarević Ilija
Dobrinčić Ivan
Dokić Ivan
Dombaj Ivan
Dragić Stjepan
Dragičević Mato
Draginić Albert
Draženović Emil
Dročić Stjepan
Dugandžić Mijo
Duić Mato
Dutzman Josip

Đ

Đurin Gradimir

Dž

Džeba Ivan
Džeba Vjekoslav

F

Fabić Josip
 Feldšar Branislav
 Filipović David
 Flegler dr Josip
 Fontana Olga
 Fortsner August
 Franceski Ivan
 Franjković Ante
 Franjković Mijo
 Fuks Ljudevit

G

Gakić Ilija
 Galac Juraj
 Ganjto Jozo
 Gašić Ilija
 Giljanović Ivan
 Gliha Ivan
 Globanka Marija
 Goll Marija
 Grabajčić Anto
 Grgić Jozo
 Grgić Mijo
 Grgurić Emil
 Grosman Ana
 Grubešić Jozo
 Grubić Fabijan
 Gubić Pero
 Grubišić dr Bruno

H

Hajnrih Štefan
 Henig Dragutin
 Holub Julio
 Houska Josip
 Hubak Mirko
 Hušner Josip

I

Ilić Stjepan
 Ilić Vice
 Ivanović Anto
 Ivezić Petar

J

Jakića Ilija
 Janžeković Franjo
 Jenik Jozefina
 Jovanović Mirko
 Jozić Pavle
 Jožanc Mihajlo
 Jukić Stjepan
 Jurčević Ivica
 Juričić Ivan
 Jurišić Antun
 Jurković Andrija

K

Kahn Đuro
 Kamiš Ivan
 Karačić Ivan

Karačić Mato
 Karačić Nikola
 Karaula Nikola
 Karavlah Adam
 Katavić Srećko
 Katavić Tadija
 Katić Milan
 Keko Šimo
 Keško Daniel
 Keško Josip
 Knez Stjepan
 Knežević Karlo
 Koceljević Ivan
 Kojović Draga
 Kolovrat Olga
 Komljenović Ivan
 Kompari Dragutin
 Konjicija Ivan
 Kovačević Ivica
 Kozina Ivan
 Krakana Ivica
 Kraiz Josip
 Kralj Ivan
 Krehan Franjo
 Krešić Vlaho
 Kriške Rudolf
 Križanović Ilija
 Krpan Mihovil
 Kružik-Matilda
 Kubelka Ana
 Kučan Sveto
 Kujundžić Josip
 Kulier Andrija
 Kulier Antun
 Kuna Petar
 Kušec Franjo
 Kuzmić Ivan
 Kvesa Stjepan

L

Lakatoš Stjepan
 Lasić Vencel
 Lazić Pavle
 Lešić Anton
 Lešić Ivo
 Lise Aleksandar
 Livaja Mato
 Lorenc Emil
 Lovrić Mato
 Lozančić Ivan
 Lukić Paula

Lj

Ljevak Ilija
 Ljolje Vera
 Ljolić Stjepan
 Ljubibratić Vatroslav

M

Mabić Franjo
 Macoušek Ivan
 Marić Mato
 Marjanović Ivo
 Martinović Stjepan
 Masak Franjo
 Matijić Mato
 Matulić Dragan
 Matulić Mario
 Medić Antun
 Medvešček M.
 Melek Josip

Mihalić Franjo
 Mihanović V.
 Miketek Anton
 Miloloža Franjo
 Miloš Ivan
 Milošević Josip
 Milošević Ljubo
 Milošević Nikola
 Milošević Stjepan
 Mioč Nada
 Mitro Josip
 Mladenović Anto
 Mlinarević Danko
 Moric Rudolf

N

Nadramija Paško
 Negovetić Rudolf
 Nemšić Edita
 Novokmet Blaž

O

Obratil Antun
 Ožijan Josip

P

Palandžić Mato
 Parlov Nikola
 Pastuhović Martin
 Pavičić Blaž
 Pavičić Mile
 Pehar Jure

Penović Juraj ml.
 Penović Juraj st.
 Perišić Anto
 Perković Anka
 Perković Ivan
 Peršić Andrija
 Petro Ivan
 Petrović Božo
 Piksa Ivan
 Piplica Dane
 Pirnat Luka
 Polić Josip
 Politeo Dinko
 Ponjan Stjepan
 Prajninger D.
 Prajninger B.
 Preiss Jelena
 Premužić Ivan
 Primorac Milan
 Primorac dr Vera
 Puljić Nikola

R

Raguz Ante
 Raguz Stjepan
 Ramljak Mato
 Rašteggorac Ivan
 Rebić Pavo
 Remeta Mato
 Rodinis Hugo
 Rukavina Božo
 Rušnjak Oto

S

Saltoković Adam
 Scipioni Josip

Sebedić Stjepan
Sertić Zvonko
Sočo Jozo
Sočo Mato
Soklić Ivan
Sokolovski Matija
Stapić Ilija
Stipčić Nikola
Striček Stanko
Struić Nikola
Strukić Jozo
Strukić Mato
Svrzo Josip

Š

Šantek Dragutin
Šarić Petar
Šatni Ivan
Šego Grgo
Šilić Miroslava
Šimić Ilija
Šimić Jakov
Šimunović Nikola
Škrabić Stjepan
Šober Branislava
Špoljarić Daniel
Šutej dr Zdravko
Švarcer Hinko

T

Tadić Nikola
Tomić Josip
Tomić Mato
Tomljenović Josip

Topić Ivan
Trboglav Anto
Trboglav Kamilo
Trboglav Stjepan
Trojer Rudolf
Tunjić Stjepan
Turić Ivan
Tusum Stjepan

V

Vargotić Matija
Vasilj Đuro
Vidić Vinko
Vila Ivan
Vlaho Lovro
Vodopivac Josip
Vodopivec Josip
Volfer Đuro
Vošćić Jakob
Vrankić Luka
Vučković Mirko
Vujičić Ivan
Vukadin Ivica

Z

Zamboni Rudolf
Zavila Ivan
Zelenika Petar
Zelić Vjekoslav
Zovko Ljubo
Zovko Marko
Zubac Vitomir
Zubek Emil

Ž

Žeravica Ivan
Žeravica Franjo
Župan Stjepan
Županc Jozefina

PREDSJEDNICI DRUŠTVA REDOSLIJEDOM IZBORA

1. Petar Zelenika	10. 9. 1921-8. 12. 1921.
2. Mihovil Grgić	8. 12. 1921-15. 6. 1923.
3. Ilija Gašić	15. 6. 1923-20. 12. 1923.
4. Andrija Kulier	20. 12. 1923-11. VIII 1937.
5. Nikola Struić	11. 8. 1937-1. VII 1938.
6. Ivan Vujičić	1. VII 1938-18. VI 1942.
7. Jozo Sočo	18. VI 1942-8. VII 1943.
8. Ivan Juričić	8. VII 1943-27. III 1945.
9. Ilija Dizdarević	27. III 1945-24. IV 1947.
10. Daniel Keško	24. IV 1947-25. VI 1954.
11. Anto Lešić	25. VI 1954-8. II 1955.
12. Ivan Premužić	8. II 1955-31. VII 1975.
13. Franjo Masak	31. VII 1975-11. V 1978.
14. Zvonimir Dilber	11. V 1978-18. I 1979.
15. Ivica Vukadin	18. I 1979-26. VII 1979.
16. Marko Čepo	26. VII 1979-24. X 1984.
17. Ivica Vukadin	24. X 1984-27. V 1985.
18. Jozo Grubešić	27. V 1985-28. VI 1987.
19. Josip Andelić	28. VI 1987-

RADNICI STRUČNE SLUŽBE REDOSLIJEDOM ZAPOSLENJA I POSLOVNIM OBAVEZAMA

Poslovođe:

Mato Dabac
Jure Perković
Ćiril Latal
Vera Markotić
Mirjana Primorac
Karlo Škec

Administrativni radnici:

Anica Trlin
Marija Džeba
Zora Martinović
Vera Markotić
Kamilo Trboglav
Jozefina Županc
Vera Popović
Antonija Ilić

Pomoćni radnici:

Ivo Jurić
Albert Zirbs
Fabijan Sipl
Ante Perković
Stjepan Martinović
Ivan Konjicija
Ante Milićević
Marko Domančić
Pero Perković
Danko Andrić
Karlo Muradori
Marko Kovačević
Josip Kiš
Ivanka Kuminoti

VANI SNIJEŽI . . .

VANI sniježi. Tamno . . . zimno . . .

Puca negdje grana suha;
Stijenj dršće ko da luta
Divlji oganj s groba gluha.
I srce je grob otaki,
A želje su iskre divlje,
i kad uzdah srcem prođe,
Motaju se življe . . . življe . . .

Vani sniježi. Zbogom, zbogom,
Mali cvijete, što ćeš mrijeti;
Kad bi mogo suhar moju
Sobom u grob ponijeti!
Smrznuše se suze mnoge,
Što su na te negda pale;
Zbogom, zbogom, ove moje
Ne bi tebe ogrijale!

Vani sniježi. Al je teško,
Što mi pune prsi stište;
Il to uzdah srce tlači
Il to suza puta ište,
Il se demon neki ruga
Pustoj smjesi mojih snova;
Sa dvije pjesme i tri suze
Ode proljet pjesnikova!

Vani sniježi. Pusti . . . zimno . . .

Puca negdje grana suha;
Ni ne vidjeh-gle, uza me
Stoji neka sjena gluha
Po njoj pada crna halja,
Pogleda je ukočena;
To je prošlost svih srdaca,
A zove se uspomena.

AFORIZMI SVAKODNEVNOG ŽIVOTA

Nastojte ovaj svijet ostaviti malo boljim nego što ste ga našli i moći ćete mirno umrijeti sa sviješću da ste učinili što ste mogli.

Baden Powel

Nikad se ne treba žaliti na sudbinu, nikad ne treba reći da je došao kraj, niti da postoji nešto što se ne može savladati i nadvisiti.

Tagore

Tko je zaokupljen stalnom brigom o vlastitom zdravlju, nikad se neće osjećati dobro.

Elizabeta Lukas

Umrijeti to ne znači ugasiti svjetiljku, nego staviti na stranu lampu jer sviće zora.

Tagore

Istina je da čovjek umire sam, ali je isto tako istina da braća od te smrti nisu ništa naučila.

Josip Botteri Dini

Ne činite nikad ništa protiv vaše savjesti, čak ako to od vas i država traži.

Einstein

Kome je teško življenje, njemu će zemlja biti laka.

Seinkiewicz

Ljudi znaju dobro da će umrijeti, da moraju umrijeti, a ipak se s čovjekom kome predstoji smrt ne usuđujemo o tome razgovarati. Mislimo da ćemo mu na taj način uštedjeti uzbuđenje, a zapravo se plašimo svojih vlastitih emocija.

Paul Tournier

Do kraja života upoznavat ću ljude, a nikad ih upoznati neću. Uvijek će me zbunjivati neobjašnjivošću postupaka.

Meša Selimović

Svim ljudima smrt znači svršetak. Sretni su oni koji umiru s uvjerenjem da su zaslužili suze onih koji ostaju.

Friedrich Veliki

Život nećemo učiniti lakšim bježanjem i strahom pred poteškoćama, nego hrabrošću s kojom ćemo ih primati. Tko neprestano žvače podnesene nevolje, nikad ne može izaći na kraj sa svojim životom.

Daniel Krein

Ni sa čijom domovinom ne treba se šaliti. Ljubav prema domovini je svetinja kao ljubav prema majci.

Dr Ivan Đaja

Čovjek koji se ne može osloboditi prošlosti, koji se i dalje vrti u krugu svojih prošlih pogrešaka, grijeha i zabluda, sličan je psu koji je privezan uz lanac, neuspješno i besmisleno juri u krugu oko točka uz koji je privezan.

Anton Trstenjak

Sve možeš izdržati i svemu odoljeti, ako uza se imaš prijatelja. Pa i onda kad on ne može ništa više nego primiti te za ruku i reći samo jednu riječ.

Phil Bosmans

Ljudi su gladni Boga jer su gladni ljubavi, pravde i mira.

Majka Terezija

Dobro hoće da bude bolje, bolje da postane najbolje. A samo tupo i grupo misli da je dovoljno samo sebi i da je dobro onakvo kakvo je.

Ivan Meštrović

PORUKE SPONZORA

POKOP

Javno preduzeće za sahrane i upravljanje grobljima »Pokop«
Sarajevo

bavi se:

- prometom i prodajom kompletne pogrebne opreme,
- prevozom posmrtnih ostataka na teritoriji Jugoslavije i van granica,
- sahranjivanjem umrlih na grobljima Bare, Vlakovo,
- izradom spomenika i spomen-obilježja, tel. 071/215-655,
- izradom i prodajom voskarskih proizvoda, vijenaca, te cvijeća i vijenaca od prirodnog cvijeća,
- pruža mogućnost kompletne pogrebne usluge po kanonima svih profesija

Radno vrijeme prodavnice u Ulici Nikole Tesle 1, Sarajevo, svaki dan od 7 do 19 sati

Lična karta

Javno preduzeće »Pokop« osnovano je 1945. godine kao dio Uprave gradskih grobalja. Od 1974. godine radi kao komunalno preduzeće »Pokop«, a prošle godine dobilo je status javnog komunalnog preduzeća. U ovom kolektivu zaposleno je 100 radnika, s tim što se u toku proljeća, ljeta i jeseni angažuje još dvadesetak radnika na poslovima uređenja grobalja, tačnije klesarskim radovima, čišćenju itd.

»Pokop« gazduje gradskim grobljima Bare i Vlakovo. Bare su otvorene 1964. godine i ovdje ima ukupno 40.000 grobnih mjesta sa rezervacijama. Novo gradsko groblje Vlakovo otvoreno je 1985. godine.

U najtežim životnim situacijama olakšajte sebi i porodici! Pozovite »Pokop« jer ono što nas odvaja od drugih su tradicija, poslovnost, kvalitet i NIŽE CIJENE.

ZAPAMTITE: Dovoljno je pozvati 38-046 da bi sebe ili druge riješili mnoštvo dodatnih problema.

KAD VAM JE NAJTEŽE — MI SMO TU.

LUTRIJA BIH

LUTRIJA BIH IMA SRCE!

**UDRUŽENJE GRAĐANA
GRADSKOG POKOPNOG DRUŠTVA
»ZGOŠĆA« KAKANJ**

Društvo je formirano 1968. godine sa zadatkom pružanja usluga prilikom sahrane: prevoz umrlih članova i nabavke potrebne opreme.

Društvo vrši sahranjivanje građana na području opštine Kakanj.

Društvo vrši usluge i onim građanima koji nisu članovi Društva.

Društvo vodi brigu o održavanju gradskog groblja. Zainteresovani građani mogu se obratiti lično ili putem telefona 750-032 svakim danom izuzev subote i nedjelje.

DRUŠTVENO PREDUZEĆE
reprografika
S A R A J E V O

71000 SARAJEVO, Ivana Krndelja br. 4

Tel.: 071/521-933, 522-066, 522-179, 525-704, 525-816

Fax: (071)525-816

- **KVALITETNO I UZ POVOLJNE USLOVE PRUŽAMO SVE VRSTE GRAFIČKIH I ŠTAMPARSKIH USLUGA NA SVIM VRSTAMA PAPIRA**
  - **KVALITETAN KOMPJUTERSKI SLOG**
  - **ŠTAMPA SVIH VRSTA OBRAZACA, ETIKETA, PROSPEKATA, BROŠURA, LETAKA, PLAKATA, ULAZNICA, TOMBOLA . . .**
  - **USPJEŠNO I BRZO ŠTAMPAMO SVU BLOKOVSKU ROBU — FAKTURE, NARUDŽBENICE, DOSTAVNICE, PREDAJNICE I OSTALO**
  - **VAŠA PREDNOST SU ROKOVI I KVALITET IZRADE**
  - **CIJENE PO DOGOVORU**
  - **REPROGRAFIKA JE IME KOJE TREBA ZAPAMTITI**
-

KLESARSTVO ŠEGO

vl. Gizela i Zvonko Šego
71000 Sarajevo, Đ. Đakovića 63b
Telefon 071/272-923
Telefax 071/512-834

Klesarska radiona sa iskustvom (1938—1991. godine) u radu sa svim vrstama kamena i izradi svih vrsta proizvoda od kamena od najgrubljih do najpreciznijih obrada.

Preporučujemo se sa poštivanjem dogovorenih rokova i uz povoljne cijene.

S poštovanjem
ZVONKO ŠEGO

TELEFONI ŽUPSKIH UREDA:

ŽUPSKI URED SRCA ISUSOVA Ul. S. Markovića 2	536-917
ŽUPSKI URED STUP Stup bb	542-556
ŽUPSKI URED SVETOG JOSIPA Veljka Lukića Kurjaka bb	272-560
ŽUPSKI URED NOVO SARAJEVO	616-848
ŽUPSKI URED GRBAVICA	642-068
ŽUPSKI URED SEMIZOVAC — VOGOŠĆA	533-629

Izdavač:

HRVATSKO POGREBNO DRUŠTVO
u SARAJEVU

Ul. Maksima Gorkog 4
Tel. 071/273-764

za Društvo:

JOSIP ANĐELIĆ, predsjednik

Lektura i korektura teksta:

JADRANKA BUŠIĆ PEŠORDA, prof.

Likovno-grafička obrada:

KARLO ŠKEC

Naklana: 3.000 kom.

Tisak:

DP »REPROGRAFIKA« SARAJEVO
IVANA KRNDELJA 4

Za tisak:
IVAN GUBIĆ